

ПЛАС

СРПСКИ

ДНЕВНЕ НОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1

ИЗДАЊЕ

БАЊА ЛУКА, 13. и 14. АВГУСТ 1994. ГОДИНЕ • БРОЈ 7431, ГОДИНА LII • ПРИМЈЕРАК 50 НОВИХ ПАРА

ЛОНДОН

ПРОТИВ УКИДАЊА ЕМБАРГА

ЛОНДОН, 12. августа - Велика Британија неће у Савјету безбједности гласати за одлуку о укидању ембарга за испоруке оружја босанским муслиманима, потврђено је данас у Министарству иностраних послова у Лондону. Данашњи „Дејли телеграф“ саопштава да се томе противе и Русија и Француска. Би-би-си данас упозорава да би потписивање ембарга на оружје значило нову катастрофу за бившу Босну и Херцеговину.

ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗИ ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

ХРАНА И ЛИЈЕКОВИ БЕЗ БЛОКАДЕ

Гранични прелази Рача и Каракај, који се налазе на граници између Републике Српске и Југославије, још су проходни само за храну и лијекове, и то оне које имају уредне документе да су из хуманитарних установа. Наравно, и грађани Републике Српске без већих проблема и дужих застоја у саобраћају пролазе кроз контролне граничне пунктове.

Међутим, уочљиве су дуге колоне теретних возила, који већ осам дана стоје с обје стране границе. Економски ембарго који је СР Југославија увела за Републику Српску у потпуности се поштује и нема знакова да би се овакав режим могао промијенити. Оно што је уочљиво, нарочито на Рачи, јесте да шлепери праве застоје у саобраћају, па би се за који дан могао очекивати потпуни колапс јер тешка возила још увијек стижу и чекају на улаз у Републику Српску.

Д.Г.

СПЦ И ЊЕНО
СВЕШТЕНСТВО
У БУНАМА,
УСТАНЦИМА И
ОТАЏБИНСКИМ
РАТОВИМА

БАЊОЛУЧКИ ВЕЛЕИЗДАЈНИЧКИ ПРОЦЕС

• Од 1909. до почетка рата 1914. осуђено је у разноразним великим и малим судским процесима 148 лица. Од свих процеса у доба рата најзначајнији је онај у Сарајеву 1914. против атентатора, а онда бањолучки процес од новембра 1915. до марта 1916. На првом је осуђено за установљени преступ убиства престолонаследника, а на другом је 156 људи окривљено да су радили у корист српског националног покрета. На суд је изведен цијелог српске интелигенције, но свијету се нису могле лако замазати очи и убрзо су почели сумњичити аустроугарско правосудје да му циљ није да казни оне који су по закону били криви него да затре језгру српске националне културе

Стране 4. и 5.

СВЕ ВИШЕ ОБЈЕКТИВНИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РЕПОРТАЖА
О РЕПУБЛИЦИ СРПској У БУГАРСКИМ НОВИНАМА

САСТАНАК СА ИСТИНОМ

Страна 7.

НА ЛИНИЈАМА ФРОНТА

ОДБРАНА ЧВРСТА И НЕПРОБОЈНА

• Балијске снаге наставиле са извођењем активних борбених дејстава по српским одбрамбеним положајима и насељима • На озренско-возућком фронту напад успјешно одбијен, а непријатељске снаге враћене на полазне положаје • На теслићком ратишту, уз редовну пјешадијску ватру, најчешће у ноћним сатима, непријатељ користио и разне експлозивне направе • Провокативна пјешадијска дејства непријатељских формација на србобранском, влашкичком и посавском фронту

Страна 9.

ШТА И КАКО ДАЋЕ

МОЖЕМО И САМИ

• Што више размишљам, све сам сигурнији да је и боље да то дјело окончамо сами, да нам нико послје тога не каже да тога не би ни било да није било њега. А када то буде, мислим на суверену РС као међународно признату државу поз-

нату у свијету, ми ћемо, што је својствено само нама Србима, њима преко Дрине заборавити све зло јер браћа могу да се посвађају, али не могу и да се мрзе.

Страна 6.

ФРУКТОНА
БАЊА ЛУКА

"КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ" АД
БАЊА ЛУКА

ДАНАС И ОВДЈЕ

ГЛАДАН СИТОГ НЕ РАЗУМИЈЕ

Да је ономад, на југословенској телевизији, загребачки студио правило најбоље квиз-емисије (аутор Лазо Голуџе), били смо сагласни сви, без изузетка. Београд је духовит и шармантан како само он то умеје бити, радио најбоље хумористичке серије - „Позориште у кући“, „Врућ ветар“, „Бољи живот“... Београд је с разлогом изгубио свој шарм и кроз овај врући августовски ветар, на путу у „Бољи живот“, направио у кући „право позориште“. Одлука да у најгледанијој емисији - Дневник ТВ Србије - емитује народни квиз са само једним питањем - Да ли сте за рат или мир? - доказује коначно да у овом ТВ - роду баш нема среће. Сви учесници квиза, народ дњем Србије, од Београда, Ниша Зајечара, Лесковца, знају одговор и опет се шушка да је неко из комисије за формулацију питања квиз „провалио“ и побједнику одузима очекивану предност.

Другачије се не доима унисона кампања коју сваке вечери пратимо на малим екранима. Видно старији учесници анкете, пензионери, домаћице и директори, дају пуну подршку господину Милошевићу и његовој миротворачкој мисији. Да ли је могуће, бар конструкцијом, обезбједити неколико одговора другачијег смисла, у којима би се неко од анкетираних упитао: шта то нуде мапе Србима у РС, чему би успједио одговор да Срби нису незадовољни процентом колико очитом, нацртаном чињеницом да им се дају острва повезана виједуктима, наравно без оног најјачег који би ову острвску српску државу преко Дрине свезао с великим српским копном. Информисаност Србијаца потврђује и краљевић Томислав Карађорђевић у јучерашњој изјави за „Глас српски“ чији суграђани у пијелој Шумадији, нису добро обавијештени шта се то стварно догађа у бившој БиХ, односно са Србима преко Дрине.

Отуда се мора претпоставити да народ Србије и Југославије поготово нема информације и из оних извора који говоре да је Ворен Кристофер мало пожурио са оцјеном да ће доћи до ублажавања санкција када се буду добили чарсти докази да је Београд обуставио сваку помоћ Србима, односно да ће иницијативи за узлажавање (а не скидање санкција) у Савјету безбједности требати дужи период времена? Да ли онај о којем говори Клинтон рок за скидање ембарга на увоз оружја муслиманима (15. октобра) или онај у којем Мајк Мекери, потпарол Стејт де спартамента, објашњавајући Кристоферову изјаву најављује - заостравање санкција. Права конфузија у тумачењу - скинути - ублажити - ојачати, попут древне игре „аруће - хладно“, наставља се.

Међу онима који у анкетама ТВ Србије не учествују јер не вјерују да ће досадашњи Председнички докази (затварање РС) олакшати казнени обруч око Југославије све су јачи гласови који знају да докази невиних никада пред злочинцима нису лили воде. Наравно, сведок невини, сасвим исцрпљени, не направе погрешан корак и сами не почине злочин.

Шта свијет још очекује од Београда? Прво затварање границе па постављање посматрача, па онда... Хоће ли српска пријестоница имати снаге да утопи незајадљиву глад Запада и неће ли прекасно схватити да му је на трезву изкијела више него што је смјела.

Нада ПУВАЧИЋ

ЗВЕНИМИР МАРКОВИЋ, ШЕФ УРЕДА
РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ У БЕОГРАДУ

МИРОВНА ОПЦИЈА

Шеф Уреда Републике Хрватске у Београду Звонимир Марковић изјавио је сплитском листу „Недељна Далмација“ да најновији потези званичног Београда говоре о томе да се он одлучно за мирну опцију. Он је рекао да у главном граду Југославије има око 185 хиљада избјеглица из Хрватске. Стога ће, по његовој оцјени, бити масовног повратка Срба у Хрватску.

КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР СРПСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ
СРПСКИХ ЗЕМАЉА ЗА БАЊОЛУЧКУ РЕГИЈУ И ЗАПАДНУ СЛАВОНИЈУ

ОФАНЗИВНИЈЕ У ПРИПРЕМАМА РЕФЕРЕНДУМА

• Једногласно се подржава закључак последње ванредне сједнице Народне скупштине Републике Српске да одлуку о приједлогу контакт-групе за територијално разграничење државних ентитета бивше БиХ израде држављани Републике Српске на референдуму 27. и 28. августа ове године. Констатује се да је грађанство РС добро обавијештено својим учешћем у одбрани територије РС (својих кућних прагова), а да попуњено територијално разграничење према плану контакт-групе не може прихватити јер тиме би били угрожени животни интереси првенствено српског народа

БАЊА ЛУКА, 12. августа — Назакхтее Велибора Остојића, председника Извршног одбора Српске демократске странке српских земаља, данас је у Бањој Луци одржан сједница Координационог одбора СДС-а за бањолучку регију и Западну Славонију, на којој је расправљано о актуелном политичком тренутку у Републици Српској и припремама за предстојећи референдум. Чланови Координационог одбора информисани су о активностима странке у вези са припремама за формирање нове владе Републике Српске, а председник ИО СДС -а српских земаља Велибор Остојић упознао је присутне и са преднацртом неких докумената и аката СДС-а (статут, тезе за програм, кодекс о

унутарстраначком понашању и критеријуми кадровске политике).

О овим документима и актима данас није расправљано већ је закључено да општински одбори СДС-а на својим сједницама донесу став о овим актима. Са данашње сједнице Координационог одбора СДС-а за бањолучку регију и Западну Славонију издато је својштење у коме се каже:

— Једногласно се подржава закључак последње ванредне сједнице Народне скупштине Републике Српске да одлуку о приједлогу контакт-групе за територијално разграничење државних ентитета бивше БиХ израде држављани Републике Српске на референдуму 27. и 28. августа ове године. Констатује се да је грађанство РС добро обавијештено својим учешћем у одбрани територије РС (својих кућних прагова), а да попуњено територијално разграничење према плану контакт-групе не може прихватити јер тиме би били угрожени животни интереси првенствено српског народа.

Инсистирамо да се одмах конституише Влада РС, како би одбрана земље у овом тренутку била што ефикаснија. У том смислу сав привредни потенцијал РС треба усмјерити у одбрану земље одговарајућим одлукама и прописима Народне скупштине РС.

Сва информативна средства треба да интензивирају свој рад, осликавајући њихову вољу и јединство народа у РС, као и у целокупном српству.

А. А.

ДЕМОКРАТСКА
СТРАНКА

НЕ МОЖЕМО ПРИХВАТИТИ БЛОКАДУ

Демократска странка оцијенила је данас да је неопходна обнова дијалога између Савезне Републике Југославије и Републике Српске. Није касно да се обнови дијалог, прије свега између власти у Србији и руководства Републике Српске, и то треба што прије учинити, рекао је на конференцији за новинаре савезни посланик и члан Извршног одбора Демократске странке Иван Вујачић.

Не можемо прихватити блокаду Републике Српске јер смо и раније упозорили да такве мјере доводе до катастрофалних посљедица и да су контрапродуктивне јер погађају народ, а не оне на власти, рекао је Вујачић. Демократска странка сматра да Српска православна црква жели да унесе повјерење и такву иницијативу сматра позитивном.

РЕКЛИ СУ: ВЛАДИКА АТАНАСИЈЕ

„НЕКА НАС И БОМБАРДУЈУ“

Српско Сарајево, 12. август (СРНА) — Суверенитет Републике Српске се мора остварити, а док се то не деси, морамо трпјети, рекао је у интервјуу Српској радиотелевизији у Сарајеву епископ захумско-херцеговачки Атанасије.

— Нека нас и бомбардују — додао је он — али не можемо потписати пресуду и нећемо прихватити карте контакт-групе које представљају ново сакаћење српског народа.

Владика Атанасије је истакао да „народ који је навикао да трпи има у себи неисцрпну снагу“. Он је изразио бојазан од могућих даљих неспоразума, сукоба и подјела у српском народу и апострофирао значај Српске православне цркве у очувању српског националног корпуса.

О Србима Захумско-херцеговачке епархије који су остали на територијама под хрватском и муслиманском контролом владика Атанасије је рекао да су „лојални тамошњим властима и присиљени на борбу за гопи живот.“

Тамо се наш народ на разне начине довија, сагиње врат, трпи, очекујући боље дане — рекао је владика Атанасије, коме је у два наврата било дозвољено да обиђе српске територије у Херцеговини под хрватском и муслиманском контролом.

— Бољи дани ће доћи — нагласио је епископ захумско-херцеговачки — ако се Срби врате на источну обалу ријеке Неретве и поново изграде срушени манастир у Житомислићу и Саборну цркву у Мостару.

„ГЛАС СРПСКИ“ ДНЕВНЕ НОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
в.д. главни и одговорни уредник Мило МЛАЂЕНОВИЋИЗДАЈЕ И ШТАМПА ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ГЛАС СРПСКИ“, Ул. СКЕНДЕРА КУЛЕНОВИЋА 93, БАЊА ЛУКА
в.д. директор предузећа Горан МИЈАТОВИЋ

Оснивач листа је Народна скупштина Републике Српске. Први број „Гласа“ изашао је као орган НОП-а за Босанску крајину у Жупанији Крај Дрине, 31. јула 1943. године. Од 8. фебруара 1983. године „Глас“ излази као дневни лист.
Од 15. септембра 1992. године излази као дневни лист Републике Српске.
Указом Председника Републике Српске од 12. јануара 1994. године лист „Глас српски“ одликован је Орденом Нjegoша првог реда.
Редакција: телефони: главни и одговорни уредник 12-032 дежурни 17-076, 12-064 дактилографи 12-004, телефакс 11-750.
Спортиста рубрика у Улици Београдске Мачве бр. 26, телефон 12-852, телефакс 12-840.
Огласно у Улици Београдске Мачве бр. 26, телефон 12-844 и 12-848. Шеф пласмана 12-073. Рукописи се не враћају.

Телефони Јавног предузећа „Глас српски“, централа (076) 12-414. Директор предузећа 11-859 и 12-263, телефакс 12-263.
Динарске уплате на жиро-рачуна за старе динаре бр. 10500-801-5-12456 и за нове динаре бр. 30500-801-0-12456 код СДБ Бања Лука. Уплате на рачун бр. 10500-820-71000-522 код Банкарске банке ДД Бања Лука.
КОПИЈУ УПЛАТНИЦЕ ЗА ПРЕТЈАГАТУ ПОСЛАТИ НА ОГЛАСНО.
Решењем Министарства информација Републике Српске бр. 01-413/93. лист је уписан у Регистар јавних гласила под редним бројем 95.
На основу тарифе пореза на промет тарифни број 1. Ставка 1 под 13 на дневне новине „Глас српски“ порез на промет издате се на отплату од 2 одсто 1. Сл. гласник Републике Српске бр. 15/92)

СЈЕДНИЦА ИЗВРШНОГ ОДБОРА
ОПШТИНЕ БАЊА ЛУКА

САНКЦИЈЕ ЗАУСТАВЉАЈУ ПРОИЗВОДЊУ

● Бањолучка привреда има залиха сировина, репроматеријала и нафте за највише мјесец и по дана ● Да ли ће санкције СРЈ према Републици Српској бити веће од оних које је свијет увео против СРЈ?

БАЊАЛУКА, 12. августа — Стане бањолучке привреде у тренутку када се још не зна какве су, заправо, привреде и колико ће трајати санкције које је против Републике Српске увела СР Југославија, била је једина тачка дневног реда данашње сједнице Извршног одбора општине Бања Лука. Сједница је одржана у проширеном саставу јер су поред чланова одбора присутни били и директори највећих бањолучких предузећа.

На сједници су размотрене информације о остварењу физичког обима индустријске производње, извоза и увоза у првих шест мјесеци ове године на подручју општине и информације о реструктурирању производње и супституција производа у индустријским предузећима. а разматрана је и проблематика примјене Уредбе о организовању радне обавезе за обављање повремених послова и задатака од значаја за одбрану.

Суштина реченог је да ће, ако се одрже санкције од стране СРЈ према Републици Српској, практично сва бањолучка привреда, без обзира на то да ли се ради о прехранбеној, индустријској или било којој другој производњи, стати за највише мјесец и по дана. То ће условити недостатак нафте, сировина, репроматеријала, дакле, само оно што је заједничко за све произвођаче.

На сједници су донесена три закључка. Први је да се од Владе Републике Српске тражи да се направи договор са СРЈ и са њом сарађује онако како Европа и свијет сарађују са њом у области тржишта и пословања, те да Влада прилагоди садашње услове спољнотрговинског пословања са иностранством јер су се они очигледно промијенили.

Такође, директори бањолучких производних предузећа задужени су — што је трећи закључак — да направе оптималне услове производње. За десетак дана одржаће се поново састанак на којем ће Извршни одбор бити обавијештен о тим условима.

Р. РАДОВАНОВИЋ

ИЗ ГЛАВНОГ ШТАБА СРПСКЕ ВОЈСКЕ КРАЈИНЕ

ИЗБЈЕГЛИЦЕ УПУБЕНЕ У ВЕЛИКУ КЛАДУШУ

КНИН, 12. августа (ИСКРА) — Преосталих стотинак лица муслиманске националности, која су минулих дана заједно са око четири хиљаде других избјегла из Аутономне Покрајине Западне Босне услед тамошњих међумуслиманских оружаних сукоба, јуче су упућена у Велику Кладушу, саопштила

је Јутрос Информативна служба Главног штаба Српске војске Крајине. Њихово евакуисање у Велику Кладушу, заједно са осталима, до јуче није било могуће због недостатка горива за пољопривредну механизацију, са којом су избјегли пред налетом формација тзв. петог корпуса армије БиХ.

ОПШТИНСКИ ОДБОР
СРПСКЕ
ДЕМОКРАТСКЕ
СТРАНКЕ КНЕЖЕВО

ЕНЕРГИЧНО „НЕ“ МАПАМА

КНЕЖЕВО, 12. августа — Након притисака за усвајање тзв. мировног плана контакт-групе и одлуке Владе СР Југославије о прекиду политичких и економских односа са Републиком Српском Општински одбор Српске демократске странке Кнежево дао је на данашњој сједници једногласну и безрезервну подршку одлукама Народне скупштине Републике Српске, политичком и војном руководству Војске Републике Српске.

Општински одбор Српске демократске странке затражио је од свих а посебно од привредних, јавних и државних предузећа да пруже максималну политичку и материјалну подршку и помоћ Војсци Републике Српске.

Уз оцјену о безбједности јужних граница Републике Српске на Влашићком платоу и задовољавајућем степену мобилисања војних обвезника, наглашено је и то да се тај степен ангажованости може појачати.

Б. П.

У СЕКТОРУ „ЗАПАД“

БЛОКИРАНО ЈОШ ОСАМ ПРЕЛАЗА

ОКУЧАНИ, 12. августа (ИСКРА) — У сектору „запад“ хрватска расељена лица блокирају још осам прелаза, саопштила је данас портпарол Унпрофора за тај сектор Сусан Мануел.

Иако је на састанку представника мировних снага и хрватске владе, одржана у Загребу 2. овог мјесеца, договорено да Хрватска омогући слободу кретања Унпрофора према УНПА зонама, Унпрофор је уочио провођење мјера на хрватској страни које би могле ометати постигнути договор.

Мануел није прецизирала ко стоји иза провођења тих мјера хрватске власти, или цивили.

СВИЈЕТ УКРАТКО

УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ. — Савјет безбједности Уједињених нација осудио је у четвртак увече блокаду Унпрофора у Хрватској и од власти у Загребу затражио да обезбиди слободно кретање „плавих шлемова“ преко 19 прелаза у заштићеним зонама, јављају агенције.

У саопштењу, које је на кратком састанку Савјета усвојено консензусом, каже се да су блокада од стране хрватских грађана, као и сметње које слободном кретању Унпрофора постављају хрватске власти, неприхватљиви.

Савјет је истовремено, као охрабрујући корак, оцијенио потписивање споразума између Хрватске и Унпрофора од 4. августа, који се односи на регулацију кретања припадника УН у УНПА зонама. Међутим, додаје се у саопштењу са сједнице Савјета, Хрватска је обавезна да омогући Унпрофору коришћење свих 19 граничних прелаза у УНПА зонама, а не само 11 какав је сада случај.

ЊУЈОРК — Копредседник Међународне конференције о бившој Југославији Торвалд Столтенберг долази за викенд у Београд и на Пале, на захтјев генералног секретара Уједињених нација Бутроса Галија. Према извештајима агенција, представник за штампу генералног секретара Ахмед Фавзи је изјавио да се ради о „хитној мисији током које би се размотрела актуелна ситуација са владом Савезне Републике Југославије и властима босанских Срба“.

ВАШИНГТОН — Амерички Сенат је у четвртак упутио председнику Билу Клинтону два узајамно супротстављена приједлога о укидању ембарга на испоруке оружја босанским муслиманима, јављају агенције. Први приједлог, усвојен са 56 гласова за и 44 против, предвиђа да САД, уколико Срби у Босни до 15. октобра не прихвате мировни план, затраже од УН укидање ембарга на испоруке оружја муслиманима. Након што су гласањем усвојили приједлог сенатора Нана, чланови Сената су цијело питање обрнули и са 58:42 усвојили још једну одлуку у којој се од Клинтона тражи да 15. новембра, уколико до тада у Босни не буде постигнут мировни споразум, једнострано укину ембарго на испоруке оружја.

ПARIЗ — Француски министар иностраних послова Ален Жипе изјавио је синоћ да се Француска „неће противити“ евентуалној одлуци о укидању ембарга на извоз оружја босанским муслиманима, уколико Срби у Босни наставе да одбијају мировни план. Он је додао да би се о томе могло разговарати у октобру како је то предложио и Бил Клинтон. Како јавља АФП, Жипе је на првом каналу француске телевизије рекао да таква одлука „не би била добра ни за народе у Босни, нити за Уједињене нације, нити за мир“.

МОСКВА — Најмање 21 лице је погинуло а 80 је повријеђено у жељезничкој несрећи до које је дошло у четвртак по подне по локалном времену у југоисточној Русији, јављају агенције. Према саопштењу надлежних власти, до несреће је дошло када је, у близини, руско-украјинске границе, 115 километара југоисточно од града Бјелогород, локални путнички воз налетео на пет вагона који су се откачили од једне теретне композиције.

ЗАГРЕБ — Официр Унпрофора мајор Жан Франсоа Филип изјавио је Ројтеру да је муслимански лидер у западној Босни Фикрет Абдић пристао на преговоре са представницима петог корпуса снага, лојалних Алији Изетбеговићу, под условом да се они одрже у Абдићевом упоришту у Великој Кладуши. Филип је у телефонском разговору рекао да је француски батаљон мировних снага пренио Абдићев захтјев петом корпусу, али да одговор још није стигао. „Не вјерујем да ће они пристати на сусрет у Великој Кладуши“, изјавио је Филип. (Вијести, пренесене путем агенције ИСКРА)

ОПШТИНСКИ ОДБОР СДС-а ОЦАК

ОСТВАРИТИ КРАЊИ ЦИЉ

ОЦАК, 12. августа — Пуна подршка руководству Републике Српске и Главног штабу ВРС поводом одлуке на понуђени план контакт-групе као и потреба расписивања референдума, дата је на ванредној сједници ОО СДС Оцак, одржаној 11. августа у Оцаку.

Закључено је да се политичко-безбједносна ситуација усложњава, али охрабрује чињеница да је територија општине добро чувана и да на подручју општине нема дјеловања других странака осим СДС. Народ овог краја схвата ситуацију, одан је својој родној грудни и максимално радно и војно ће се ангажовати до остварења коначних циљева. Пуна подршка дата је руководству Републике Српске јер је увијек, а посебно у овом тренутку неопходно јединство народа, војске и руководства Републике Српске.

С. Ж.

ПОСТОЈИ ЛИ ТАЈАНСТВЕНИ ПОЗИВНИ БРОЈ ЗА ЈУГОСЛАВИЈУ?

ТЕЛЕФОНСКИ КВАРОВИ- ПОЛИТИКА ИЛИ ТЕХНИКА

БАЊАЛУКА, 12. августа — Јуче је Бањом Луком „прострујила“ вијест да је могуће успоставити телефонску везу са Београдом. Магични позивни број био је 005. Неки грађани су њам и потврдили да су се током пријеподнева чули са рођацима или пословним партнерима у Југославији. Радост је била кратког даха! Послије 15 часова сваки контакт са „остатком свијета“ опет је онемогућен. Из слушалице само би се понављало, „Бирали сте непостојећи број“. И свако даље окретање бројчаника било је

узалудно.

Када смо у бањолучкој Пошти покушали проверити о чему се ради, добили смо само незваничну информацију да је телефонски саобраћај био успостављен у кратком периоду, али нам није речено како. Наиме, до разговора са одговорним у Београду није дошло. И нема ни говора да је из Савезне Републике Југославије стигло саопштење да су кварови отклоњени.

На све то постављају се питања: Шта то заправо значи? Дали је технички могуће из Репу-

блике Српске учинити доступним 0117? Да ли је опет у питању нека политичка заврзлама?

Још се не спомињу тачне штете због прекида ових телефонских веза, али има нешто и значајније од тога. Рецимо, ако вам је болестан рођак или пријатељ и желите знати како је или морате послати важну вијест, како то учинити? Да не говоримо о другим хитним случајевима који се могу сазнати или обавити једино путем телефона.

М. Ка.

СПЦ И ЊЕНО СВЕШТЕНСТВО У БУНАМА, УСТАНЦИМА И ОТАЏБИНСКИМ РАТОВИМА

БАЊОЛУЧКИ ВЕЛЕИЗДАЈНИЧКИ

● Од 1909. до почетка рата 1914. осуђено је у различитим великим и малим судским процесима 148 лица. Од свих процеса у доба рата најзначајнији је онај у Сарајеву 1914. против атентатора, а онда бањолучки процес од новембра 1915. до марта 1916. На првом је осуђено за установљени преступ убиства престолонаследника, а на другом је 156 људи окривљено да су радили у корист српског националног покрета. На суд је изведен цвијет српске интелигенције, но свијету се нису могле лако замазати очи и убрзо су почели сумњичити аустроугарско правосудје да му циљ није да казни оне који су по закону били криви него да затре језгру српске националне културе.

Радмила КУЛУЊИЈА

Некако 1909. године у „моду“ улазе такозвани велеиздајнички процеси. У уској су вези са ратним припремама аустроугарске владе против Србије и тако организовани да би пресуда на њима могла послужити да се пред свијетом брани рат, а одговорност за њега пребаци на Србију.

Свим тим измишљеним процесима иста је политичка позадина, па и оним везаним за сарајевски атентат 1914. Велеиздајнички процеси су покретани „на заповијед заједничке владе“, а овај је био планиран пред изборе у намјери да се обори коалиција. Лажирани процеси, са фалсификованим документима и лажним свједоцима, требало је да послуже сврси.

Још прије објаве првог свјетског рата, по унапријед смишљеном плану, највиђенији људи, Срби, изгубили су слободу кретања, а неки су „за сваки случај“, и притворени. После ултиматума почело је затварање у масама, а онда депортовање из ратне зоне у унутрашњост. Мобилизација је извршена тако систематски и на брзину да се људи једноставно нису ни снашли, а о неком бунтовном окупљању није могло бити ни говора. Очевици су испричали, а историчари забиљежили — жандари дођу пред кућу, изазову мушкарце и не дају им да се поврате чак и ако су распасани, него их воде као злочинце.

План је био јасан: гранични појас Босне и Херцеговине према Србији и Црној Гори „очистити“ од Срба. Крајеви у којима је било само православно становништво, потпуно су опустошени, куће поплаћене.

НАЈВЕЋЕ ПАТЊЕ ПОДНИЈЕЛИ СВЕШТЕНИЦИ

Највећи погор био је Арад, а онда Шопрањак, Коморан, Кечкемет, Талерсдорф, Турањ, Грац, па Добој и Жегар код Бихаћа. Међу школованим људима који су посебно били на мети, највеће патње поднио је свештенички staleж. Власти су добро знале ко су „народне вође, у селима поготово, те су свештеници одмах исклиси сав бијес солдатеске, убијани, мучени,

затварани, интернирани на својој страни.

Према тачном попису „Српске цркве“ за 1919. годину, број 3-6, до краја 1918. године поубијани су или помирли од злостављања и тешког живота — у Дабро-босанској епархији један убијен, девет умрло, у Захумско-херцеговачкој четири убијена, девет умрло, у Тузланској три убијена, четрнаест умрло, у бањолучко-бихаћкој тридесет три умрла...

Епархија захумско-херцеговачка, прото Јосиф Кочовић, срез Фоча, убијен 28. јула 1914. без суда, пушком. Владимир Поповић, исто. Видак Парожанин објешен у Требињу, 30. јула 1914. године. Сава Поробић, Требиње, убијен 14. априла 1918. у кући...

Трифко Максимовић, парох у Илијашу, епархија Дабро-босанска, стријељан 29. септембра 1914. на Семишовцу, са 18 сељака, без истраге и

Димитрије Текић, парох у Возући, умро 1. октобра 1918. након четири мјесеца талаштва на шумској прузи Хан-Пијесак-Завидовићи, гдје је претрпио нечувена мучења.

Лука Цабил, бањолучко-бихаћка епархија, парох у Винској, умро у Араду 1914. Душан Шкопник, Штрпци, талац, умро 1914. Лука Хаџић, парох турјачки, умро у Араду... Гаврило Стојнић, игуман манастира Гомионице, талац, умро 23. новембра 1915...

справе и осуде у бањолучком процесу приступи му, каже, неки Јован Митровић, тежак из Јапага, срез власенички. Забринут док није знао за своју фамилију, он се скроз измијенио кад је дознао да су сви добро и у Србији.

- Ама, докторе, ово нешто говоре о вјешалима, изгнуће људи. Него ти си учен, можеш то учинити, па удеси да мене објесе мјесто једнога од њих. Мени се спасила фамилија, деца су ми здрава, остаће саклећа.

- А кога ти је к'о најжалије?
- Е, видиш, пусто најжалије ми је овије нашије шкопаника што ће млади да изгину.

- Тешко је то, Јоване, не дају. Но реци ми кога би највише волио да одмијениш?

- Па ето, вала, мпадог оног Поровића, некако је весео међу људима, лијепо запјева.

Ето шта је Србину било, јесте и биће, најважније, да остане крсна свијећа у дому. Ако је то осигурано, шта је прече но за светим кнезом Лазаром и његовом војском. И тамо гдје су Срби тамновали, гудиле су гусле. „Бој се оног кој' је вик'о без голема мријет' јада!“

Од 1909. до почетка рата 1914. осуђено је у различитим великим и малим судским процесима 148 лица. Од свих процеса у доба рата најзначајнији је онај у Сарајеву 1914. против атентатора, а онда бањолучки процес од новембра 1915. до марта 1916. На првом је осуђено за установљени

МУЧЕЊА ГОРА ОД УБИЈАЊА

Гора од убијања била су страховита мучења жртава. Шуцкори и обијесна солдатеска клали су, одсијецали носове и уши, копали очи, боли ножевима, бацали у ватру, набадали дјecu на ножеве, туцапи орахе на глави таочевој, нишањење и одустајање више пута, вођење човјека као пса на узици.

Ништа им није помогло. Што више мучења, то више јуначке свијести. Страдалници под вјешалима клицали су слободи, краљу Петру, надвикивали целатски бубањ. Кажу, било је случајева да се прекине коноп на вјешалима, осуђенику кажу да ће бити помилован ако викне да живи аустројски цар, а осуђеник „видећ страшну уру пред очима“, виче „живео краљ Петар“ и - гине.

ВАСКРСЊЕ ЈУТРЕЊЕ У ЦРНОЈ КУЋИ

Како су реаговали осуђени на смрт и то баш уочи Васкрса? Тако што су у злоглавној бањолучкој Црној кући припремили васкрсње јутрење. Све је било како Бог заповеда. Ђорђе Дујановић, учитељ, за тили час импровизовао је хор, што му није било тешко јер је имао на располагању 19 свештеника, 2 богослова, 14 учитеља и још много других који су добро певали. У својим сећањима прота Матија Поповић о том богослужењу пише:

„Никад ми богослужење није свечаније изгледало, никад црквена песма није спађе текла из срца и грла, као тада на Васкрс, први дан после осуде на смрт. Хорила се Црна кућа од певача каквих никада њезине зидине нису запамтиле. Вели-

ка субота смртна казна наша — а онда Васкрс.

Чији Васкрси?

Васкрс српског народа. У машти својој поминивши се са смртном казном, ја сам гледао у будућности Васкрс Српског Народа...

Рекли су нам, после, да су се бањолучанке и бањолучани скупили око зидина Црне куће да слушају наше необично богослужење, прво после осуде на смрт. Сазнали смо и то да су се наши целати снебивали и чудили да ми, њихово робље, певамо и да је песма наш одговор на њихову осуду на смрт и робију. Сиромашни духом! Нису могли схватити борбу и страдање једне генерације за идеју“.

суда, послје грдног мучења и бијења. Сава Шкаљак, Јајце, више су га пута изводили на губилиште и мучили га па је полудио и умро 1914.

Петар Лазаревић, из Епархије тузланске, објешен у војном затвору 24. августа 1914. године. Прије рата рече му један официр: „Чујеш, попе, прва пукне, оде твоја глава! Он одговори: „Нека она само пукне, па нека иде глава“. Тако и би. Седмог августа потјераше таоце из Зворника у Арад, повратише неке за Зворник, а поп Петар повика: „Живела Србија, која нас је спасла и спасиће“ За те „заслуге“ би објешен кроз петнаестак дана

машта непријатељева била је бескрајна, крвника је било сва сила. Народа „безименог“ страдало је сјајасет. Народне вође, интелектуалци, свештеноство, виђенији људи нису могли тако лако нестати „преко ноћи“. Чаробна формула нађена је у велеиздајничким процесима Трајени су свједоци у Србима против Срба. Нису их налазили, него ако би се и нашао неки који би се нешто избрбљао, послје би пред судом све порицао.

Др Владо Андрић, министар и бранитељ у многим босанским процесима, причао је овакву анегдоту. Између ра-

преступ убиства престолонаследника, а на другом је 156 људи окривљено да су радили у корист српског националног покрета. На суд је изведен цвијет српске интелигенције, но свијету се нису могле лако замазати очи и убрзо су почели сумњичити аустроугарско правосудје да му циљ није да казни оне који су по закону били криви него да затре језгру српске националне културе.

За ова суђења правне норме су биле измијењене, свједоци бирани, аргументи неуверљиви. Аустро-Угарска није ни тежила да суди праведно. Би-

ПРОЦЕС

по је важно обезглавити српски народ, одузети му умне вође, оставити га без духовних пастира.

МОНТИРАНИ ПРОЦЕСИ

Оно што је оптуженима у бањолучком велеиздајничком процесу стављано на душу, сав тај силни доказни материјал могао је оборити сваки невршени студент права, а не неки прави адвокат. И у овако монтираном процесу, још док је државни тужилац читао оптужницу и наводио доказе, један по један су му измицали из руку, што га је нарочито жестило. И, што је још горе, све што је против оптужених нађено, могло је, у најбољем случају, указати на неку пограничну шпијунажу, какву, уосталом, имају све државе. Ови су из Босне, преко својих веза у Србији које су неспорно имали, дојављивали о стању у Босни и Херцеговини, нарочито о положају Срба под аустроугарском влашћу. То је кажњиво, али се не кажњава смрћу вјешањем, а државни тужилац је морао да води рачуна о главном циљу - не само да се укљони толико и толико људи него да се тиме „искоријени онеј борбени и непокорени српски дух у Босни и Херцеговини, који је највише ојачао у српским народним установама „Просвети“, „Соколима“, „Побратимствима“, које су биле кост у грлу „свим противницима српским“. Ова друштва распуштена су и заплијењена већ одавно уз помоћ политичких власти. Сада је ваљало само показати да је то требало учинити јер су њихове вође „велеиздајници“.

Требао је доказати да је „Народна одбрана“, која се спомиње у биљешкама капетана Тодоровића, била револуционарно друштво. То што се „Народна одбрана“ из 1908. која је купила добровољце и вјежбала их, претворила у једно мирно национално друштво за снажење народа и одржавање веза међу разним народним установама, није било важно. Тако мало-помало државни тужилац долази и до „Просвете“. Како је „Просвета“ била средишња установа свих српских друштава у Босни и Херцеговини, проналази да су сва друга друштва била у вези са Србијом и у њеној служби преко „Просвете“.

Главни задатак „Народне одбране“ био је ширење српске националне свијести. Српска народна свијест је

идаје заједнице свих Срба и ту заједницу треба остварити помоћу Краљевине Србије, српског Пилејонта. Народна одбрана радила је на уједињењу цијелог српског народа са Србијом. То значи да је радила на томе да се Босна и Херцеговина откине од Аустро-Угарске и друге српске земље, а то је „велеиздаја“. И тако, оптужница иде даље...

Узалуд првооптужени Коста Ђатић побија оптужницу. Узалуд говори да је Народну одбрану сматрао „културним друштвом“, како се и она сама називала. Узалуд све јер он је,

Група интернираних Срба, свештеника из Босне и Херцеговине у Араду 1914/15.

као и осталих 155, био унапријед осуђен.

ПОП МАТИЈА ПОПОВИЋ

Државни тужилац позива другог оптуженика, проту Матију Поповића. Покушава да на њему ископа сав бијес због неуспјеха са Костом Ђатићем. Тврди да је поп Матија „један од стубова цијеле организације, један од најопаснијих људи међу оптуженицима“.

Поп Матија, говори тужилац, често се спомиње у папирима Тодоровићевим, одлази у Србију на састанке и договоре с Капетаном.

„Кад се оно замути 1912. поп Матија је говорио нашим војницима: — Не пуцајте на Србе, то су ваша браћа...“

Тако преде своју ђаволску пређу државни тужилац. И наставља: „Шести дан пошто погибе надвојвода у Сарајеву и пошто се прогласи преки суд, поп Матија сазва народ у цркву у Костијереву. Па кад одслужи питурију, овако поче да говори: „Чујте, браћо моја, зашто смо вас звали. Ваља да се данас овде договорите хоћемо ли бити на устанку! Браћо, ето Србина близу. Кажите ми хоћете ли давам дамо оружје, па да терате Шабу.“

Народ се одушеви и разиђе. Један од њих, по имену Јово Момчиловић, нађе Салиха Османовића на цести где туче камен па му рече: Туре, брел Ево Русије, дошла на сат од Сребренице! И исприча му шта је било у цркви. Салих Османовић пометну чекић, оде да дојави суду...“

Све то изведе државни тужилац, још и не дорече, паде у воду. Пропалоше му и докази и свједоци. Да не би „горског испустио звука“, оде он да тражи бољег свједока и нађе га у „Јади“ Обри Галићу, „човјеку биједном и плашивом“, који је и сам био међу оптуженима на смрт и лежао у тамници. Обећа му живот ако буде свједочио против попа Матије, што овај и учини. Но, све изречено поп Матија врло разложно поби.

О самом бањолучком велеиздајничком процесу од 1914. до 1918. прота Матија Поповић, народни посланик, писао је у књизи „Из тамнице“, која је у издању „Народног листа“ изашла у Тузли године 1926. Као један од оптужених, најопаснији међу једнацима, писао је прота Матија како су шест мјесеци изабрани глумци, по припремљеном сценарију и знаном режисеру, играли своје улоге. Углавном поше. Судбина оптуженика, бар оних главних, унапријед сезнала. Они други су статирали „да се Власи не досјете“, да се народ препадне и покори. Почетком новембра 1915. године новине су писале:

СВЕШТЕНИЦИ ОПТУЖЕНИ У БАЊОЛУЧКОМ ПРОЦЕСУ

1. Др Саво Љубибратић, 39 година, референт Епархијско-просвјетног савјета, бивши народни посланик
2. Драго Урошевић, 38 година
3. Матија Поповић, 39 година, бивши народни посланик
4. Коста Божић, 39 година, бивши народни посланик
5. Мирко Максимовић, 24 године, свршени богослов
6. Милан Петковић, 27 година
7. Михајло Савић, 31 година
8. Саво Савић, 36 година
9. Душан Суботић, 30 година
10. Павле Катанић, 36 година
11. Михајло Васић, 43 године
12. Гавро Гаврић, 30 година
13. Атанасије Косорић, 48 година
14. Димитрије Јевђевић, 48 година
15. Васо Косорић, 34 године
16. Симо Беговић, 41 година
17. Павле Убашић, 42 године
18. Јован Обрадовић, 28 година
19. Др Симо Поповић, 40 година, професор на богословији
20. Васо Медан, 40 година
21. Марко Поповић, 45 година

„Један велики политички процес почеће се 3. новембра у Бањој Луци против 158 најугледнијих Срба из Босне и Херцеговине. Оптуженици су велим делом ожењени људи. По занимању има 7 народних посланика у бившем сарајевском сабору, 16 учитеља, 7 професора, 21 поп, 15 чиновника, 2 лектера, 2 инжењера, 1 адвокат, 25 трговаца, 8 студената, а остало су занатлије и тежаци. Оптужују се ради велеиздаје и оптуженица која износи 282 штампане странице великог формата тражи да се сви казни смрћу на вешалима. За целу одбрану нису узета него три адвоката, а од тројице судца који ће да реше судбину толиких људи двојица су већ била кажњавана дисциплинарним казнама. Оптуженици су у тамници још од почетка рата...“

Оптуженици су били подијељени у групе. Први оптуженик пре групе бивше учитељ Коста Ђатић. Прође како прође, није се морао ни појављивати, све се унапријед знало. Онда изађе поп Матија... За њим пред суце изађе и осталих двадесет свештеника, колико их је било у оптужници.

„Прође Коста Божић, бивши народ-

ни заступник, миран и достојанствен, прође млади Милан Петковић, прође власати поп Васо Медан, прође две попа Косорића и поп Јевђевић, прође поп Симо Беговић испод Романије, сав космат и светла ока, који подсећаше извештача „Хрватског дневника“ и „Македонске војводе“. Прође целе дваестина овог реда који је знао око себе рају свјетовати и који је већ пре тога у босанском терору страдао више него ико други.

Редали су се свједоци који су и поред настојања тужитељевих углавном оповргли наводе оптужнице. Готово да се није знало у чију корист говоре. А онда браниоци готово да и нису имали посла...

Средином месеца априла завршише се судске расправе и суд се повуче да већа какву ће донети осуду. То мукло већање испуни последњи чин „бањолучке трагедије“ и у суботу, уочи Васкрсења, пуче осуда...“

ОСУДА УОЧИ ВАСКРСЕЊА

Бањолучки велеиздајнички процес био је више политичка битка него правни и праведни судски поступак. Најтеже казне суд је ударио на вође народне, а не на оне који су документима највише компромитовани. Од 156 оптужених на смртну казну осуђени су: Милутин Јовановић, Петар Биљбија, Медо Милић, Димша Ђокановић, Михајло Савић, наредник, Милан Петковић, Симо Беговић, Димитрије Јевђевић, Радивој Ђурановић, Ђорђе Дакић, Бошко Чапрић, Мирко Томовић, Алекса Јахшић поп Матија Поповић, Коста Ђатић, Васиљ Грђић.

На тешку тамницу од 5 до 20 година осуђено их је 82, а остали су ослобођени уз плоче глобе за наводно нанесену штету Монархији.

Овај пут не би онако како Аустроугарска хтјела. Осуђени проведоше пет година у тамници, неки помријеше, неки и руку на себе дигоше, а онда једнога дана све се ускомеша, дебели тамнички зидови пропустише вјести о слободи. Вељко Чубриловић и Мишко Јовановић ове дане не дочекаше, објесише их.

Међу онима који слободу дочекаше био је и поп Матија. У успоменама из тамнице о самом изласку „живих костура“ из зеничке тамнице стоји и ово: „Још под самом капијом почесмо певати Орао кликће са висине... Ми смо с тобом, Карађорђе Петровићу, кад извесни куцне час, зови само ово нас...“

Оно што до сада није успјела комплетна политика и дипломатија Запада и муслиманско - хрватска коалиција (м/х коалиције), успјела је Женева - 3/30. Јула /, односно СРЈ.

Припријетивши казном стварно недужним /СРЈ/ јер није смио да казни РС, Запад је успио да посвађа Србе. За сада су између источних и западних Срба /РС/ прекинуте дипломатске и економске везе. Како смо ми Срби, што потврђује (и овај случај), непредвидив народ само Бог зна шта ћемо још једни другима смислити.

Послије свега тога нормално је да се сваки иоле мало трезеван човек запита зашто, шта и како даље. Овако нешто је нормално првенствено ради тога што су фундаменти националних програма Срба из РС и из РСК били дефинисани на чврстим везама са матичном земљом и уједињењу свих Срба у једну државу чим се за то укаже погодна прилика. Укупну ситуацију још више отежава чињеница да је РС остала без једног савезника и животно важних линија снабдијевања са ратним и осталим потребама. Поред свих тих недаћа напустили су нас и наши провјерени пријатељи Грци.

Како било да било, уз Србе из РС је остао само Бог. Тек сада схватам далековиду поруку графита који сам у априлу 1993. године у Воغوшћи видио на једном зиду исписаног невештом руком „И Бог је био Србин“. Тада ми је то било више него духовито, а сада више него стварно.

ПОРОДИЧНА СВАЂА

Зашто смо се посвађали је сасвим јасно. У основи свега је чињеница да СРЈ више не жели да трпи санкције или да буде изложена још оштријим. То је потпуно разумљиво и таквим настојањима се тешко може приговорити. Међутим, много тога се може приговорити методу /начину/ који је СРЈ изабрала

МОЖЕМО И САМИ

да ријеши овај проблем. Све у животу кошта, односно има своју цијену.

За све што човек покушава да оствари у животу неопходна је примјена најпогоднијег метода који ће обезбиједити постизање жељеног резултата уз што мање напрезање, трошкове и негативне последице. Цијена и метод морају да обезбиједе очекивану корист којом ће се исплатити све уложено и уједно отплатити и њихово коштање.

У случају изричитог „да“ Срба из бивше БиХ на чему инсистира СРЈ цена су животи око 1.500.000 Срба из РС и РСК, губитак свих српских етничких простора западно од Дрине на неодређено вријеме и излазак заклетих непријатеља овог народа на границе СРЈ што одмах асоцира на немре бар на Косову и Санџаку, односно грађански рат у тој држави.

Примијењени метод је изнуђење овога „да“ путем међусрпске /породичне/ свађе СРЈ и Срба из РС који је непримјерен не само ради тога већ зато што није вријеме за нешто такво, а избог тога што то може имати неслагодиве последице.

Задњи раскол међу Србима из 1941. године који их је поларизовао на партизана и четнике и даље тиња. Историја се понавља али само онда када се чине исте грешке, а по свему судећи управо ради тога поновила се и ове 1994. године. Поново смо се поларизовали ништа мање него 1941. године, али овог пута на социјалисте што је само псеудоним за партизана и четнике каквим ће нас ускоро сигурно прогласити. Корист је, ако узмемо најповољнију могућност, укидања санкција СРЈ. Да ли се таква корист исплати уз такву цијену коштања и примијењени метод њеног остварења?

По Србима из РС на шта ће дефинитиван одговор дати референдум 27. и 28. августа цијена коштања је превисока, а метод непримјерен. Пошто СРЈ мисли другачије даљи раскол је неминован, те Србима из РС не остаје ништа друго него да добро осмисле шта и како даље.

ШТА И КАКО ДАЉЕ

Да би установили шта и како даље, прије свега морамо ваљано сагледати стање у које је РС овим доведена и у коме се налази и утврдити његове позитивне и негативне стране. Тек послјије тога се може доћи до одговора на питања шта и како даље. Ти одговори који морају проистећи из реалних могућности РС ће одређити наше понашање у овим и за нас до сада недовољно познатим условима. Ови нови и недовољно познати услови су такви за нас због тога што смо остали сами и сада ако не цио свијет /Кина и Јапан чине већу половину свијета а нису против РС/ а оно скоро цијела Европа тражи од нас под пријетњом примјене силе или прекидом дипломатских и економских односа да кажемо „да“, односно извршимо самоубиство.

У таквим околностима нимапо није лако рећи шта и како даље. Одговори на ова питања су у искључиво надлежности и овлашћенима највиших органа власти и војног врха РС. Ради тога ово штиво треба прихватити као покушај аутора да у том погледу пружи лични допринос, а никако не као наметање једно могућих рјешења.

Одбијање докумената „контакт-групе“ подразумијева продужетак рата у бившој БиХ за Србе у још неповољнијим условима јер остају без дипломатске и економске помоћи матичне земље. Срећа

је у несрећи што РС и даље има подршку народа из СРЈ без које никада неће остати. Које су позитивне стране оваког стања РС?

РС задржава компактну /цјеловиту/ територију од око 72% бивше БиХ. Према људском потенцијалу /бројно стање/ и са 330 тенкова, 800 артиљеријских оруђа, 40 авиона и 30 хеликоптера /подаци лондонског Института за стратешке студије /војска РС је неупоредиво најјача војна сила на територији бивше БиХ.

Уколико дође до уједињења са РСК која има око 50.000 бораца, 240 тенкова, 500 артиљеријских оруђа, 12 авиона и 6 хеликоптера војна сила ових западних српских земаља би била друга по величини на територији бивше СФРЈ /одмах послјије СРЈ/.

У РСК Срби из РС имају вјерне и поуздане савезнике који у потпуности гарантују безбједност њихових западних граница. Сјеверне, западне и источне границе РС ослоњене на Саву, РСК, Уну и Дрину су стабилне и сигурне. Јужне границе са м/х коалицијом су топографски повољне доводећи Алијину Цамахирију у полуокружење осим са југа. Тиме су војсци РС обезбијеђене могућности пробоја непријатељеве одбране на било ком од шест ратишта при ангажовању јачих снага. Овакав геостратешки положај РС и њене војске гарантује сигурну одбрану ових српских етничких простора у дужем временском периоду. Томе погодује и чињеница да снаге м/х коалиције нису у стању да остваре било какву значајнију победу у овоме рату што су до сад више пута доказале.

ИСКУСАН САСТАВ

Војска РС је прекаљена у овоме рату и има искусан војнички и старешински састав који скоро за три године рата није осетио горчину пораза. И по-

ред бројних проблема /непопуњеност са активним старешинама, дезертерство које је код муџахедина неупоредиво веће, снабдијевања и др./ војска РС у оваком стању у коме се налази у бившој БиХ нема у скорој будућности достојног противника који би могао да јој нанесе пораз на стратешком или оперативном плану. Без обзира на тренутно стање односа међу Србима са ове или оне стране Дрине источне границе РС /територија СРЈ/ су базбједне.

Уз максимално ангажовање расположивих капацитета и природних ресурса РС је способна да прехрани становништво и војску.

Са постојећим електро - енергетским капацитетима уз допуну из РСК РС је у могућности да задовољи потребе свих врста потрошача. Досадашњу економску помоћ из СРЈ која изостаје могуће је надокнадити из извора предавијених ратном економијом која ће морати да постане императив опстанка РС. При томе не треба заборавити ни снабдијевање из ратног плијена.

Очигледно је да све позитивне стране садашњег стања РС углавном проистичу из њеног садашњег геостратешког положаја. Управо ради тога ни по коју цијену се не смију прихватити мапе контакт-групе које су и израђене ради тога да их максимално анулирају.

Поред позитивних страна садашње стање РС и њене војске има и негативних.

Прекид наведених односа између СРЈ и РС ће од стране м/х коалиције и њених западних ментора (водители, помагачи) сигурно бити искоришћен за доношење што веће штете Србима уопште и посебно Србима из РС у области преговарачких позиција у даљем мировном процесу. Западни по коју цијену неће дозволити дипломатски или војнички пораз м/х коалиције која је његова творевина. Ради тога треба очекивати да ће још издашније у сваком погледу помагати муслиманску војску не би ли већ једном учинила било шта вриједно пажње на бојном пољу. Укупна дужина граница РС према м/х коалицији од око 2500 км ствара војсци РС низ проблема при њиховој одбрани. Међу њима се посебно истичу проблеми попуње људством и спречавања пробоја одједном на више мјеста са значајнијим снагама ове коалиције.

У погледу снабдијевања тешким оружјима вријеме ради за м/х коалицију. Ово стање ће се још више измијенити у њихову корист ако буде укинута ембарго на увоз оружја Алијиној влади. Тиме би се отворила врата за легалан дотур а не шверц који одмах подразумијева веће количине и на већи број начина.

ДЕМОГРАФСКИ КАПАЦИТЕТИ

Продужење рата у бившој БиХ ће омогућити још масовнији долазак бјелосавјетских муџахедина у Алијину војску чиме би се рјешавао проблем попуње губитака и њеног нарастања. У томе погледу Срби из РС имају веће проблеме због исцрпљености демографских капацитета.

Иако не може измијенити исход рата бомбардовање српских положаја од стране НАТО ваздухопловства нарочито око заштитених зона, њихово проширење или проглашење нових и остала војна помоћ Запада ће сигурно створити низ проблема војсци РС.

• Што више размишљам, све сам сигурнији да је и боље да то дјело окончамо сами да нам нико послјије тога не каже да тога не би ни било да није било њега. А када то буде, мислим на суверену РС као међународно признату државу познату у свијету, ми ћемо, што је својствено само нама Србима, њима преко Дрине забравити све зло јер браћа могу да се посвађају, али не могу и да се мрзе.

Драган
Д.МАРЧЕТИЋ
пуковник

Послије прекида дипломатских и економских односа са РС од СРЈ посебне проблеме за војску Срба из бивше БиХ ће представљати снабдијевање свим врстама погонских горива (бензини и дизел), муницијом за веће калибре артиљеријских оруђа и резервним дијеловима за борбена и неборбена возила.

И поред притисака Запада и СРЈ на референдуму 27. и 28. августа ове године Срби из бивше БиХ ће сигурно рећи „не“ мировним документима контакт-групе.

Разлози за такав одговор леже у чињеници да ови Срби немају ниједан ваљан аргумент да изврше са-

моубиство урачунавајући и укидање санкција према СРЈ јер су им оне уведене само под тим изговором док се уствари ради о Косову, Санџаку и Војводини што по свему судећи још нису схватили.

То значи продужетак овога рата који је сигурно бољи од неправедног мира какав нам нуде. Све то даље подразумијева много тога новог до сада непримијењиваога због рата који ће добити нове и до сада непознате карактеристике и димензије. У свему томе се и налазе одговори на питања шта и како даље.

Иако је војска РС и даље неупоредиво најјача војна сила у бившој БиХ, сигурно је да би јој у таквим условима више одговарало увођење ратног стања од ратне економије. О томе још једном треба размислити, јер још није касно.

ПРЕКИНУТИ УСТУПКЕ

Крајње је вријеме да РС прекине са праксом хуманих гестова и уступака онима који то нису заслужили и који нешто тако нису опште примјењивали према Србима у овоме рату.

Неопходно је изнапажење, утврђивање и примјена инструмената и метода који ће обезбиједити повратак борбено способних грађана РС који судо сада избјегли учешће у овоме рату.

Продужетак овога рата уз повољан исход за РС је могућ само уколико се ангажује све расположиво становништво без обзира на пол.

Задње је вријеме и погодан тренутак да војска РС прекине дуготрајну стратешкију дефанзиву (одбрану) и енергично удари на више правца на виталне националне интересе м/х коалиције које њихова нејака војска неће бити у стању да одбрани и поред подршке Запада.

Рационализација и штедња у свим областима, а нарочито ратних потреба у РС се морају третирати као императив њеног опстанка.

У таквим условима функционисање правне државе и колективна и лична безбједност становника и појединих грађана су основе унутрашњег мира у РС као основног предуслова за успјешно вођење рата.

Имамо повољан геостратешки положај у бившој БиХ и снажну војску која не зна за пораз. Имамо и народ који нико не може убиједити да олако изгуби слободу и независност и нестане са ових простора.

Морамо и можемо сами јер нико боље од нас Срба из бивше БиХ не зна ислам и све оно што би нас убрзо чекало ако прихватимо мировне документе контакт-групе.

Што више размишљам, све сам сигурнији да је и боље да то дјело окончамо сами да нам нико послјије тога не каже да тога не би ни било да није било њега. А када то буде, мислим на суверену РС као међународно признату државу познату у свијету, ми ћемо, што је својствено само нама Србима њима преко Дрине забравити све зло јер браћа могу да се посвађају, али не могу и да се мрзе.

СВЕ ВИШЕ ОБЈЕКТИВНИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РЕПОРТАЖА О РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ У БУГАРСКИМ НОВИНАМА

САСТАНАК СА ИСТИНОМ

● Под овим насловом пред бугарске читаоце излази прича коју је о српском народу и његовој борби написао господин Лчезар Георгијев, лектор Великотрновског универзитета који је био гост Бање Луке у мају. Током цијелог јула један Бањолучанин, Бранислав Радовановић, члан Општинског одбора СРС, боравио је у Софији и Великом Трнову, упоран да тамошњим новинарима каже што више о истини и борби Срба...

Нада ПУВАЧИЋ

— У Бугарској сам боравио од 1. до 27. јула — прича наш гост. Често сам у Великом Трнову, где је родбина моје супруге, али овог пута дао сам себи задатак, да својом причом продremo у што више бугарских листова. Моја Српска радикална странка, члан сам бањолучког Општинског одбора, подржала је моје контакте са преставницима културних институција, приреде, политике. Тако се и десило да је Отаџбинска партија труда (Отаџбинска партија рада) организовала конференцију за штампу где сам пред новинарима из 14 листова говорио о српској борби и геноциду који муслимани и Хрвати почињу у овом рату над српском најачи. Трновски

У другој половини јула, дневни и седмични листови Бугарске, освајивали су са повећаним бројем извјештаја и репортажа о рату у бившој БиХ. Популарни „седмичник“ — 168 часа — на насловној страни, потресном фотографијом мајке из Склана која милује побању свог сина, најавио је на четири стране великог формата репортажу — „Босненска Пиета“. Фотографије из Рогатице, Сарајева, Трнова, интервјуи са Микрославом Тохољем, министром информисања, мајором Радомирком Којићем, обрађене подацима са Пала, мапама бивше Босне, Републике Српске, аналитично су пренијели информације бугарским читаоцима о узроцима рата и истину о борби Срба. И у следећем броју — 168 часова — који иначе излази у Софији у тиражу од 150.000 примјерака објављена је репортажа о бугарском добровољцу, доктору Михаилу Миши Николову, који пијачи избјеглице крај Борачког језера, затим интервју др Николе Кољевића, приче о масакру који почиње усташе у логору у Ошачу „где (како стоји у поднаслову) заробљеном Србину сијеку ноге докољена чекају да полако умре од губитка крви...“ У потпису свих репортажа — новинари Данка Василева и Макс Манер. У листу „Борба“ који излази у Великом Трнову (стара престолница Бугарске, где је умро Свети Сава — Растко Немањић) те најмоћнијем бугарском дневнику — 24 часа — који излази у Софији у више од 300.000 примјерака, на цијелој страници објављен је интервју под насловом: „Муслимани су изгубили рат — сматра човек Војислава Шешела“. Новинарка Владислава Андрејева разговарала је са Бањолучанином Браниславом Радовановићем, који [о] је говорио о историјским узроцима рата у бившој БиХ, о талозима прошлих ратова и сукобу Истока и Запада, о Аустро-Угарској, о анексији Босне, интересима Немачке, сценарију који и данас потписује Запад, о демографским кретањима и праву Срба да остану на свом вјековном огњишту у Републици Српској и Републици Српској Крајини. У уводу, новинарка је представила свог госта: рођен 1941. године у Бањој Луци, инжењер, добровољац овог рата девет мјесеци, члан Општинског одбора Српске радикалне странке РС. Ожењен је Бугарком, из Великог Трнова. Због инфаркта се повукао са ратишта али је себи дао у задатак да тамо, у Бугарској, у Великом Трнову, однесе што више истине о српском народу и његовој борби Јер, како каже, донедавно су Путали, али нису ни знали много тога. Нису чули ни за Јасеновац, а тек ли за данашњи геноцид...

РАДОЗНАЛИ НОВИНАРИ

Тако се и десило да током јула, бугарске новине донесу пуно нових вјести о Србима, управо захваљујући господину Браниславу Радовановићу који је у то вријеме тамо боравио и инсистирао да га чује што више новинара.

Двоје бугарских новинара стигли су и на Пале.

ПРАВОСЛАВНЕ СПОНЕ

Осим жеље да српска истина пробије медијску блокаду у чему је овај Бањолучанин, што се бугарске штампе тиче, учинио заиста много, своју посјету је искористио да би остварио што више контаката значајних људи из Великог Трнова са представницима бањолучких институција. Донио је писма подршке и жеље за сарадњом господину Предрагу Радићу, председнику бањолучке општине, од градоначелника Великог Трнова који жели повезивање ова два града. Господин Иван Евстатијев генерални директор и главни уметнички руководилац Драматичко — музикалног Театра „Константин Кисимов“ из Великог Трнова упутио је госпођици Љиљани Лабовић, директору Народног позоришта РС у Бањој Луци позив за сарадњу ова два театра, а др Влади-

њен Градски одбор у Великом Трнову, како би хуманитарно ојачала политичку акцију.

Уз сва ова писма које је г. Бранислав Радовановић уручио Бањолучанима, стигла је и једна молба: ректор Универзитета у Великом Трнову замолио је директоре Архива и Библиотеке у Бањој Луци да омогуће приступ документима о геноциду професору Маријани Јовевској, са Балканолошког катедре великотрновског универзитета. Она је професор историје балканских народа, аутор књиге о геноциду над српским народом, који жели допунити новим истраживањима и урадити нову под насловом — „Геноцид над српским народом 41-45. године, савремени процеси и националне противрјечности“. Једном ријечју, свој боравак у Великом Трнову и Софији, Бранислав Радовановић је искористио за значајне послове како би са србом два града, два народа и двије православне земље ојачале, а прије свега истину о РС отишла што даље у свијет.

Да она одлази правим путем, не показује само ангажман овог Бањолучанина. Она је отишла у Бугарску и послје мајске посјете господине

24 часа

Интервју

27. јуни 1994. г. 12

Мюсюлманите изгубиха войната, смјата човек на Војислав Шешел

Србите били превърнати във враг № 1, за да създадат великите сили нова Австро-Унгария, твърди Бранислав Радованович

— Господин Радованович, зашто сте във Велико Трново?
— Управомочен съм от управата на Бања Лука да донеса најбитте специјални извјештаји, како и да засанцелствам желанието на за покритивањето на два града. Донесох послание от нашия мист Предраг Радић, което връчих на трновския му колега Петко Георгиев. Име имаме интерес да поддржаме връзките и с вашите патриотички партии, които застават зад српския народ и могат да му помогнат да лекарства и хуманитарна помош. Основното обиче е, че чрез тези двустранни връзки разчитаме в България зайсетне да се разбере истината за борбата на српския народ и за ситуацијата в Бишња Југославија и да се пробие умидлено најквалитетно информациона згитманение.
— Каква е причината истината да войната досега да не јадна бил свят?
— Треба да ви кажа, че вна за това имаме и нас, и вие, журналистите. Ние, че не ви кажијеме, вие, че не впијете. Бабавствено правдоподоб-

СНИМКА: МИХАЈ РУСКОЈ

стале католическа. Това съгласија е Първата световна война, в която отново се кроеше картата на Балкански полуостров. Подобна безситуацијата и по времето на Втората световна война. Тода и региона отново се созстозвала интересите на Германия. Насе дидоме много жерти, но после Југосла-

вме едва 31%. Мюсюлманите, които бяха 25% от населението, стигнаха до 40%. Освен геноцида по време на Втората световна война причина за намалаване на српбите е имиграцијата и, разбира се, многото деца, които раждат мюсюлманските.
— Тогва имате ли онововие да претендирате за тојкова много територија?
— Разбира се, српбите припрежават 64% от землите. Те са таква собственост. По време на турското господство српбите са живели по селата и са се занимавали със земеделие. Мюсюлманите са били в градовите и в резултат на това припрежават идо собственост между 10 и 20% от землата, затоа не е нормално великите сили в мирните си планове да ми дават едва 49% от територијите. От друга страна обиче, това означала, че те са нависно с артината.
— Које не ви удовлетворива в предидијата мирна шланове?
— Естествено подилбата на територија. Мюсюлманите искат да контролират коридор Брчко и да вклучивањете от Сърбия. Ако това ста-

от так cosa са по српските јатворја.
... — С кајкој оргјане се бие-те?
— С вискеленото от армијата на Бишња Југославија. Затоа имаме и самостети, и таккове. Ако сте да иѓивата бойна линија обиче, ше види-те, че асия војт летат американски самостети и хвър-чат „хуманитарна“ помош над мюсюлманите побијди. Опе на друга дѣл мюсюлманите започна да стрелат. Част от орконието им идва от складове в Унгарија и Сърбията през Хрватска.
— Разполагате ли с немилонин и добровољци?
— Српски самостети понти нима, тъй като ниваме дикр да плаќаме. Министрота гонда заплетара му биев една, марка, а буџета бира стру-ваше 2 марки. Истина е обиче, че в армијата ми има добровольци. Част от так са от Сърбия и Черда гора. Има много българя и значително количество русвини, дошли да се биев за православие рѣн и славянски свобода. Јидна дит немилонин имат мюсюлманите. Има територија, ид вай-ного са муслиманите от Афганистан, Иран и

Бранислав Радовановић у бугарском листу: „Боримо се за земљу у којој живиме вијековима...“

листом — „Борба“, „Добро јутро“, те „сталички“ (софијски „24 часа“ и „Стандард“, „Дума“, „Демократија“, нилају радознале новинаре — показати су огромно интересовање за Републику Српску и изразили жељу да нас посјете, да пренесу истину о рату и бугарском православном народу који је историјски као и ми, па и данас, суочен са надирањем исламског фундаментализма — каже Бранислав Радовановић. Говорио сам им о медијској блокади, о узроцима етничког сукоба и његовом коријену у историји, о геноциду над Србима и другом савјетском рату, о свему што се данас дешава у Републици Српској.

мир Попов, ректор Универзитета „Св. Кирил и Методије“ из Великог Трнова такође познаа др Драгољуба Мирјановића, ректора Универзитета у Бањој Луци да успоставе што чвршће везе у образовном процесу, научном реду и међу студентима данје православне земље. Директор Дома средњошколски из Великог Трнова Жоржета Бојановија упутила је позив Данилу Поњарцу, директору Дома „Рада Брањешевског“ да у оквиру своје дјелатности и брине за младе успоставе сарадњу и поведу хуманитарне акције. Исте акције у сарадњи са Српском радикалном странком РС жели организовати и Отаџбинска партија рада и

Лчезара Георгијева, лектора и главног уредника Великотрновског универзитета, који је управо као гост г. Радовановића десетак дана боравио у Бањој Луци, обилазео Јасеновац, Козару, прву линију фронта и имао сусрете са председником бањолучке општине, ректором Универзитета, директором позоришта у Бањој Луци. По повратку у Велико Трново г. Георгијев подигао је нови мост пријатељства и сарадње два града, а све што је у Бањој Луци чуо и видио записао обилну студију „Састанаи с истином“. На тај састанак, надајмо се, убрзо ће стићи објективни новинари из других, не ерво православних земаља.

Детаљ са састанка одржаног у Бањој Луци

Синишо Р. ОСТОЈИЋ

САСТАНАК
ПРЕДСТАВНИКА
ВЛАДЕ И
УДРУЖЕЊА
БОРАЦА ОВОГА
РАТА

ЗАЈЕДНИЧКИ

ПРОБЛЕМ РИЈЕШИТИ

• Породице погинулих бораца и борци-инвалиди морају бити збринуте, то је приоритетан задатак

БАЊА ЛУКА, 12. августа - За породице погинулих и инвалида овога рата новчана и материјална помоћ мора се обезбиједити. Ово је закључак са данашњег састанка одржаног у Бањој Луци, коме су присуствовали др **Витомир Поповић**, потпредседник Владе Републике Српске, **Драган Ђукановић**, министару Влади Републике Српске за борачка питања и жртве рата **Томислав Чарлић**, члан републичке Владе, **Ђурађ Давидовић**, председник републичког удружења бораца, **Драган Мајсторовић**, секретар Секретаријата за борачко-инвалидску заштиту у Бањој Луци, **Драган Кривошевић**, секретар републичког удружења бораца и представници породица погинулих.

Узбед прекида платног промета са Савезном Републиком Југославијом, као и са Републиком Српском Крајином, због опште блокаде наше републике, дошло је између осталог и до тешкоћа у исплати инвалидина. Посљедње је исплаћена за април. Како даље и шта чинити, питања су на која је покушано наћи одговор на овом састанку.

Породице погинулих бораца, борци-инвалиди свих категорија морају бити збринуте. То је приоритетан задатак

Покушаћемо да видимо са другим општинама који је то новчани дио који се у наредном периоду може исплатити - рекао је др Витомир Поповић, потпредседник Владе Републике Српске.

- У рјешавању овог проблема највише се помоћи очекује од борачких организација на нивоу општина и секретаријата за борачко-инвалидску заштиту. Такође, у изналажењу рјешења заједнички треба да помогну удружења бораца, извршни одбори општина и Црвени крст - наглашио је **Драган Ђукановић**, министар у Влади Републике Српске за борачка питања и жртве рата.

Влада Републике Српске недавно је донијела одлуку о централизацији хуманитарне помоћи која стиже на простор Републике Српске. Израђен је и програм обезбјеђења социјално угроженог становништва, у ком су на првом мјесту породице погинулих и инвалиди.

Република Српска располаже великом количином хране. Путем радних бригада прикупићемо сеу љетину и обезбјеђићемо борце и њихове породице. Влада и држава учинит ће све да народ не буде гладан. Већ идуће седмице одржаће се састанак представника Црвеног крста, Центра за социјални рад и чланова комисије задужене за снабдијевање становништва. Видјеће се шта ове организације раде, чиме тренутно располажу и с каквим се проблемима сусрећу - каже др **Витомир Поповић**.

Р. ШКОНДРИП

СКУПШТИНА СЕКЦИЈЕ ПОРОДИЦА ПОГИНУЛИХ
БОРАЦА У ГРАДИШЦИ

О ПРАВМА, ИНТЕРЕСИМА И ЗАШТИТИ

• Оформљена нова комисија која ће ревидирати сва до сада издата рјешења о додјели станова, кућа и локала

ГРАДИШКА, 12. августа - Прва радна скупштина Секције породица погинулих бораца, која дјелује у оквиру Удружења савеза бораца овога рата у Градишци, била је у знаку разматрања извјештаја о раду у протекла четири мјесеца. У извјештају, који је поднијела Љиљана Стојановић, супруга погинулог борца, поред осталог, речено је: „Прије свега треба се подсетити да је у борби српског народа против хрватско-муслиманског непријатеља са општине Градишка живот положило 194 борца, а на ово подручје доселиле се и породице из других крајева које су изгубиле 39 својих синова. Поред тога, шест бораца воде се као нестали, односно претпоставља се да се налазе у заробљеништву код непријатеља. Све бројке потврђују да је општина Градишка дала велике жртве против непријатеља за интересе српског народа и стварање Републике Српске. Многе српске породице поново су завијене у црно, родитељи су остали без синова, супруге без мужева, а дјеца без родитеља. Овај рат поново је одузео најбоље синове у најбољим годинама живота, а иза њих је ортало 190 малодобне дјеце, о којима друштвена заједница мора водити рачуна...“

У извјештају о раду Секције и дискусији наглашено је да се од почетка ове године породицама погинулих бораца исплаћују породичне инвалидине у складу са законом, али са закашњењем. Како је речено, за пролећну сјетву породице су имале право да добију 30 литара нафте бесплатно и по 20 литара по цијени од 1,35 динара. За наредну сезону гријања свакој породици обезбјеђено је бесплатно по пет кубних метара огревног дрвета. Међутим, Секција породица погинулих бораца сматра да та количина није довољна. За подизање споменика породицама је одобрено из општинског буџета по хиљаду и петсто динара, а то се односи на породице чији синови или супруге нису били запослени, а ако су били запослени, предузећа учествују у овом износу са по хиљаду динара.

Повремено се организује и обилазак породицама погинулих бораца и обилазак годишњице погибје, полагање свијетле на гробове, чему посебан допринос даје Секретаријат за борачко-

инвалидску заштиту, али су те посјете појединим породицама - како смо чули на скупштини - ријетке.

Једном броју породица погинулих бораца у протеклом периоду ријешена су стамбена питања, а појединим породицама додијељене су пословне просторије. На додјелу тих објеката и просторија било је много примједби. На овоме су радиле разне комисије које - како се чуло - нису биле у комплетним саставима. Зато је оформљена нова комисија која ће ревидирати сва до сада издата рјешења о додјели станова, кућа и локала. Примједби је било и на органе који су одлучивали о томе која ће деца ићи у Грчку на љетовање, односно зимовање, али је било и похвала Шумском газ-

УЧЕСНИЦИ У ДИСКУСИЈИ

У току расправе, у којој су, поред осталог, учествовали **Боја Шобота**, **Роса Ратковић**, **Вида Латинчић**, **Косовка Прчић**, **Бранко Ковачевић**, **Душан Пуцар**, **Драгиша Мирјанић**, **Невенка Кљажичић** и доктор **Ђурађ Давидовић**, председник Републичког удружења савеза бораца, било је много примједби на спору и неправедно рјешавање одређених питања која се односе на остваривање права, интереса и материјалне заштите породица погинулих бораца, те информисање.

динству „Посавина“ и Ради Грбићу, директору тога предузећа, који је са својим сарадницима и представницима одјека Министарства народне одбране у рекордном року успио обавити оно што је од предузећа „Посавина“ тражено. Плывале су изречене и Јавном комуналном предузећу „Нови град“ и његовом директору Миловану Мишошевићу због ослобађања породица погинулих бораца од плаћања комуналија. Иначе, ова двојица директора провела су на ратишту по двије и по године. На овом састанку упућен је и захтјев надлежним за станице и електричну енергију да се тих обавеза ослободе породице погинулих бораца. Одређених примједби било је и на здравствену заштиту, те на неправилности које се односе на стипендирање, односно додјелу стипендија дјец погинулих бораца.

Гојко ШЕРБУЛА

КОЈИМ КОЛИЧИНАМА ХРАНЕ РАСПОЛАЖЕ РЕПУБЛИКА СРПСКА?

ЗАЛИХЕ С ОГРАНИЧЕНИМ РОКОМ ТРАЈАЊА

• Хране има у довољним количинама за неколико мјесеци, али закон тога проблеме ће стварати недостатак горива и деловница које се користе у процесу прераде пољопривредних производа

БАЊА ЛУКА, 12. августа - Република Српска тренутно располаже залихама хране, али колико ће оне трајати, зависи од тога колико ће странце Савезне Републике Југославије бити затворене. Основних пољопривредних производа има у довољним количинама, али проблем представљају сировине потребне за њихову прераду, које су долазиле углавном „с оне стране Дрине“.

Бањолучки „Житопродукт“ пекарским производима и брашном снабдијева подручје цијеле Крајине, изузев приједорске регије. Којим количинама брашна, квасца и осталог материјала потребног за процес производње ово предузеће располаже, питали смо **Саву Марјанца**, директора.

БРАШНО У ЗАЛИХАМА

- Тржишту се испоручују уобичајена количине брашна и пекарских производа. Ми у залихама имамо материјала за неколико мјесеци производње на овом нивоу. Свјетим испорукама подмирујемо половину потреба становништва подручја које покривамо. Приватни пекари су покривали преостали дио. Међутим, сада смо у ситуацији да приватници не могу да набаве брашно у Савезној Републици Југославији и све више се обраћају нама. Количине брашна које продајемо таквим купцима су ограничене на досадашњи ниво, како бисмо успјели да измиримо своје обавезе према становништву. Међутим,

питање је колико ће наше залихе издржати ако приватни пекари потпуно престану да раде, јер ћемо у том случају морати недокнадити и њихову производњу - каже **Марјанца**.

Довољно сировина има и „Стоچار“, који месом и месним прерађевинама снабдијева бањолучку регију.

- У залихама имамо 12 тона живе стоке и око пет тона меса. Посљедњих петнаестак дана повећана је тражиња за месом и месним производима, мада су приметне осцилације, зависно од тога колико струје имају домаћинства. У сваком случају, веће је потражња од онога што ми прерадим и оног што друкчамо кроз услужно клање стоке. Кроз нашу клаоницу прође мјесечно око 50 тона меса, како за наше потребе, тако и за приватнике и „Велепрахрану“. Велике количине меса се продају илегално, а колико је мени познато, на подручју града ради око 50 приватних месарских радњи - каже **Мишо Кантар**, директор „Сточара“ и додаје да ово предузеће назира проблеме које се могу појавити ако добављачи стоке не буду имали горива за превоз.

Месо и месне прерађевине су основа производње и „Левите“ из Градишке, мада је прехранбени асортиман овог предузећа широк. О томе како у каквим условима ради градишки произвођач хране, **Миле Вокић**, помоћник генералног директора, каже:

НАДА У БРЗИ КРАЈ БЛОКАДЕ

- Прије рата смо производили око 25 хиљада тона хране, а сада половину од тога. Иако је дошло до прекида с партнерима из Савезне Републике Југославије, одакле је 90 одсто наших добављача, производња се наставља. Имамо нешто залиха, жито набављамо у нашој републици, али ако дуже вријеме не будемо имали мазута, пли-

на, нафте, амонијака, што је све долазило из Србије, овако можемо радити неколико мјесеци. Међутим, тек отварањем границе од стране Савезне Републике Југославије имали бисмо праве услове за производњу, које би се с временом сигурно и повећала.

Ограниченим количинама прехранбених артикала располаже и велики снабдјелач тржишта храном „Велепрахрана“ из Бање Луке. Према ријечима **Средоје Алексића**, комерцијалног директора „Велепрахране“, потражња врше све већи притисак, тако да је питање колико ће залихе издржати.

Пољопривредно добро „Младен Стојановић“ из Нове Тополе, највеће у Републици, сваког часа даје 700 килограма меса и 600 литара млијека, а испунило је и свој план пролећне сјетве.

- Због блокаде граница проблем је одржати производњу на већ постигнутом нивоу, а ако је смањимо, нећемо за десетак година моћи постићи то што смо постигли данас. Још нисмо успјели да обавимо припреме за јесењу сјетву, не можемо спремити кукуруз за силажу јер нема нафте, а биће веома тешко набавити и компоненте за сточну храну, вјештачко ђубриво. Рјешење би можда, било када би се знало којим количинама енергената Република Српска располаже, како би се направилла листа приоритета приликом расподеле - рекао нам је **Мишо Ристић**, директор ПД „Младен Стојановић“.

Резерве хране у Републици Српској постоје када су сировине у питању, Међутим, када се говори о преради, већ се назиру проблеми који се могу јавити, углавном због недостатка енергената. Како сада ствари стоје, хране ће сигурно бити неколико мјесеци. Сви произвођачи прехранбених производа, и не само они, надају се да граничне рампе између Савезне Републике Југославије и Републике Српске неће дуго бити спуштене.

Љ. БОЖИП

СА СРБОБРАНскоГ РАТИШТА

С ПЈЕСМОМ СЕ ЛАКШЕ БОРИ

Заједнички снимак за успомену: Прва пака пјешадијске бригаде

Србобранско ратиште. Још једна ратна ноћ је на измаку. Оповни облаци притисли су котлину. Кроз јутарњу измаглицу назиру се Купрешка висораван, Калин, Камењаш, Комар - планински превој на путу од Србобрана према Травнику.

Тог тмурног јутра кренули смо у једну од јединица. Стигли смо у Прву паку пјешадијску бригаду, која брани и заповједа дио прве линије фронта оvdје на србобранском ратишту. Командант бригаде је мајор Славо Чулић. Рече нам командант, ако желите да посјетите једну од мојих најбољих јединица, онда пођите у јединицу чији је командант капетан Милорад Пирка.

Пут нас води широким асфалтним друмом преко планинског превоја Комар, који на овом дијелу ратишта има велики стратешки значај. Напуштајући тај пут, уским шумским стазама, кроз букову шуму, стижемо до јединице капетана Пирка, која његови борци зову командант Пиро. У нашој пратњи је и капетан Никола Удовичић.

Оvdје, као и на другим дјеловима србобранског ратишта, непријатељ покренуо офанзиву широким размајера. Настао је да уништи неке снаге у једном трену. Силовито се околно на положаје наших бораца.

ОВДЈЕ СУ КРАЈИШНИЦИ

Надјеља. Крај маја. Непријатељске офанзиве. Главни стратешки правци напада: Влашкиња висораван, Комар, плато Кошани.

Трећа је ратна година, а ово је свакако једна од најжешћих офанзива непријатеља на србобранском ратишту. На овом дијелу ратишта основни циљ непријатеља био је пресецање комуникације на правцу Србобран - Травник, те заповједање стратешки значајног планинског превоја Комар.

- Знали смо да непријатељ спрема офанзиву, али, изгледа, он није знао кога има испред себе. Нападали су из свих оружја и оруђа - прича Миле Глишић и још рече: - Нису знали Алијини бојовници да су оvdје дошли борци са ратишта код Добоја, Маглаја, Орашја. Одбили смо неколико узастопних напада непријатеља. Осјетио је он сву снагу нашег оружја, храброст и одлучност наших бораца.

- Најевиле су они офанзиву много прије. Напади су били јаким. Понављали су се из сата у сат, из дана у дан. Окомише се на наше положаје свом жестином. Пјешадијско оружје, ПАТ-ови, минобацачи засипали су наше положаје. Одбили смо их - прича борац Војо Мандић и још напомену: - Линија фронта се није ни за милиметар помјерила.

Јединица команданта Пирке је на овом ратишту тек годину дана. Војевали су ови борци широм Републике Српске јер, како сами рекоше, увијек су били тамо гдје је требало бранити српску земљу.

- Погледајте само што су радили Алијини бојовници тамо уз Дрину, по Херцеговини и другдје, каква су зајерства чинили српском народу - говори Душко Јандрић, видно узбуђен. - Зар да им дозволимо да се то понови и на овим просторима. Срби треба и морају да живе у једној држави. Ја сам из Шипова, а оvdје су борци из Градишке, Приједора, Србобрана, Бање Луке, Лакташа, Челинца, Јајца, Мркоњић-Града, Шипова, Санског Моста, Кључа. Комар је био и остао српски. Ако треба, борили смо се с непријатељем прса у прса, све док је иједан од нас жива.

Положаји, земунце, бранаре дјелују веома импресивно. Борци у рововима. Осматрају. Рече, непријатељ није имао прилике да их изненади. Идемо линијом фронта. Млади и одважни бор-

ци свјесни су тренутка у коме се боре за слободу свога народа. Разговарамо, слушамо их.

- Непријатељска офанзива је одбијена. Наставак се може очекивати можда други дио офанзиве - прича више за себе Петар Тодорић. - Ово су искусни борци, прекаљени на другим ратиштима, а њихову храброст, снагу и вјештину непријатељ је платио губицима у живај сили.

Сзнадосмо да је током цијеле офанзиве командант био с борцима, увијек тамо гдје је било најжешће, тамо гдје је било најпотребније.

ОФАНЗИВА НЕПРИЈАТЕЉА ОСУЈЕДЕНА

Чули смо, борци су с пјесмом ишли у борбу, не дозволивши непријатељу да освоји иједан ров, иједан положај.

- Годину дана смо оvdје, у овим врлетима испод Влашкиња. Ово су препомени тренуци за српски народ, за његову будућност, - рече Миле Шмањак, борац ове јединице.

- Видите ли тамо испред нас, нема ни стотину метара, она колиба. Код ње су ровови непријатељских војника. Често их чујемо. Ево видите, чујете и сами, провоцирају из пјешадијског наоружања. Углавном не одговарамо. Морају они да схвате да је немогуће да на Балкану постоји исламска држава.

Сунце се приклања рубу планине. Ноћ се примиче. Пучињ из пјешадијског оружја ремете шумску тишину. Подсјећају на непријатеља, упозоравају на опрезност.

- Српска интелигенција је са својим народом, дијели његову судбину. Бори се за исте идеале као и остали борци - вели борац Јокић. - Наши бивши комшијама није јасно да ниу требали дизати руку на Србе. Срби су миран народ. Кадих неко дира, онда поштују помако опаци и дрски.

Стратешки циљеви Алијине офанзиве нису остварени. Град Србобран опободан, прва линија фронта стабилизована: Борци на положајима, још одлучнији и снажнији да евентуалне будуће офанзиве осуједе.

- Повремено нападају. Најновије примирје не поштују, као уосталом ни сва досадашња. Борци су опрезни. Осматрају положаје непријатеља. Оvdје на овом ратишту смо годину дана. Прије тога, ратишта широм Републике Српске. Борци су то с великим борбеним искуством. Јединица мобилна и спремна да интервенише, да се бори било гдје, било када, увијек тамо гдје се брани српска земља - прича командант ове јединице. - Тих годину дана, колико смо оvdје, нападао је непријатељ, покушавао да нам нанесе губитке, помјери линију. И једно и друго без успјеха.

Ишли су борци ваше јединице с пјесмом у борбу?

- Да, тачно. Храбри су то момци, а њихову одлучност и одважност најбоље је на својој кожи осјетио непријатељ. Добро ће размислити прије него што покушају поновне нападе. Мислим да је борац пресудан чинилац у борби, без обзира на оружја и оруђа. Моји борци су мотивисани. Њихова одређеност су јасна. Са оваквим борцима, сигуран сам, одбранићемо овај дио границе Републике Српске, јер српски борци на овим просторима бране своје вјековна огњишта.

Дан је на измаку. Борци у рововима, будност сваког бораца повећана. Изненађења не може, не смије бити. Одлазимо из бригаде мајора Славе Чулића, чији борци оvdје по овим беспућима подно Влашкин-планине сигурно и стамени стоје на бранику Републике Српске. Недељко РУДИЋ

НА ЛИНИЈАМА ФРОНТА

ОДБРАНА ЧВРСТА И НЕПРОБОЈНА

БАЊА ЛУКА, 12. августа — Балијске снаге су и у протекла 24 часа на већини ратишта, а посебно у ширем региону Добоја, наставиле са извођењем активних борбених дејстава по српским одбрамбеним положајима и насељима, саопштила је Информативна служба Првог крајишког корпуса ВРС.

Балије су на озренско-возушком фронту одбране, поред уобичајених дејстава, испољиле и офанзивна дејства. Тако су уз снажну минобацачку подршку са Подволујака, извеле јак пјешадијски напад с циљем пробоја српске линије одбране у региону Потпаљеника, на западном дијелу возушког ратишта. Напад је успјешно одбијен, а балијске снаге враћене на полазне положаје. Противник је, истовремено са неколико утврђења, посебно са Махоја, јаким пјешадијском, троблономском и минобацачком ватром угрожавао српске положаје у региону Чукуре, на западном и јужном дијелу фронта. На озренском ратишту противник се углавном оглашавао долином ријеке Босне, гдје је са Јеловца, јаким ватром из пјешадијског наоружања, противавионских митраљеза и минобацаче, нападао српске положаје у региону Бијеле Плоче, те насеље Јабланицу, на десној обали ријеке Босне, сјевероисточно од Маглаја.

УДАРИ БЕЗ ПОСЉЕДИЦА

Противник је иста дејства користио и на требавском фронту најчешће са Делића васа и Сиједог крша, одакле су угрожавана српска насеља Сјенина Ријека и Росићи, на јужном дијелу ратишта, те са Хоџића и Хиџа главице по положајима источно од Добоја.

На теслићком фронту уз редовну пјешадијску ватру, најчешће у ноћним сатима, непријатељ је користио и разне експлозивне направе, које је са Крижа упуливао на српске положаје и насеља сјевероисточног дијела овог ратишта, али без посљедица.

Повремена дејства из пјешадијског наоружања и противавионских митраљеза забиљежена је на добојском ратишту. Најчешће су испољавана из правца Свапине и Уларица, одакле су нападени српски положаји у региону Порина, западно од Добоја.

Балијске снаге нису изводиле озбиљнија борбена дејства на србобранском фронту. Једино су нешто јача провокативна пјешадијска дејства извођена из правца Камењаша, али без посљедица по српске одбрамбене линије. Српска страна на ова дејства није узвратила.

АБДИЋ ПОЗИВА ДУРАКОВИЋА

Официр УНПРОФОР-а Марко Ротар Франсоа Филип изјавио је Ројтеру да је муслимански лидер у Западној Босни пристао на преговоре са представницима петог корпуса, снега одних Алији Изетбеговићу, под условом да се они одрже у Абдићевом упоришту у Великој Кладуши. Филип је у телефонском разговору рекао да је француски батаљон мировних снага пренио Абдићев захтјев петом корпусу, али да не вјерује да ће они пристати да се договор одржи у Кладуши.

На влашкићком ратишту балијске снаге настављају са уобичајеним провокативним дејствима, те повременим демонстративним пјешадијским нападима, најчешће из правца Дуга. И поред свега, српске линије одбране су чврсте и стабилне.

На већини посавских линија раздвајања непријатељске снаге изводе провокативна пјешадијска дејства, на која српска страна углавном не узвара. Најинтензивнија дејства су била на орашком дијелу фронта, гдје су се у региону Човић—Поља, поред пјешадијског наоружања, користиле и „праге“ али без посљедица по српске браниоце.

Балијске снаге су ноћас и јутрос отварање јачу артиљеријску и пјешадијску ватру на илиџанском дијелу сарајевског ратишта, док је на илијашком дијелу фронта регистровано допачење нових снага и борбене технике.

КАО У КОШНИЦИ

Како за сада нема већих борбених дејстава на линијама одбране српског Сарајева ври као у кошници. Балије већ данима помјерају трупе и технику према линијама одбране Илијаша, у региону Нишкиће висоравни. То наводи на закључак да би Сарајевско подручје могло ускоро експлодирати. Што се тиче борбених активности протекле ноћи и јутрос забиљежене су повремене провокације непријатеља на линијама раздвајања. Из правца Мојмила и Добрице 5 испаљено је неколико експлозивних направа ручне израде, а главна пјешадијска дејства су регистрована из правца Пејака и Грабежа, према Казетићима.

Балијска армија послала је појачање од три хиљаде војника на положаје сјеверозападно од Сарајева, па је у сједишту УНПРОФОР-а изражена велика забринутост због новог наставака борби, јављају агенције. Портпарол УНПРОФОР-а саопштио је да

ЗАГОНЕТНИ ПАДОБРАН

Два транспортна авиона без ознаке избацила су синоћ у 22 часа падобран у центру Биџаћа са више пакета непознатог садржаја, јавно је јутрос Прес-центар Првог крајишког корпуса Војске Републике Српске, позивајући се на Команду српске противавионске одбране у том сектору. Исти извор каже да је избачено више тона терета америчке производње.

се око три хиљаде муслиманских војника из базе у Кисељаку, која је под контролом Хрвата, аутобусима пребацило према Високом и Брези, и даље на сјевер према Варешу. Стране агенције подсјећају да су муслиманско-хрватске трупе из Брези и Високог у офанзиву, од прије неколико дана према Илијашу, српском насељу у предграђу Сарајева, у зони од 20 км из које је уклоњено тешко наоружање. На правцу Кака — Високо — Бреза српски извиђачи примјетили су покрете муслиманске војске из висоравни изнад Илијаша, која је преко дана била изложена тешкој офанзиву.

ПРИПРЕМЕ ЗА ДУГИ РАТ

Док дипломате покушавају да пронађу мирно рјешење, армија владе у Сарајеву проширује једну ваздухопловну писту и фабрику оружја, чиме се очито спрема за дуг рат, оцјенује АП. Петнаест фабрика које су некада производиле челик или дијелове за аутомобиле сада, између осталог, производи хаубице, топове и лансере ракета за војску босанским муслиманима. Асоцијетат-прес додаје да представници војске такође потврђују да се проширује стара полетна-слетна писта, удаљена око 25 км од сарајевског ратишта.

КНИН: ЛИКОВНИ САЛОН ОДРЖАВА СЕ ТРАДИЦИОНАЛНО
ВЕЋ ДВАНАЕСТ ГОДИНА

Умјетност се не улагује чињеницама

• У Јулу ове године у галерији Свете Варваре на Книнској тврђави посјетници су могли да виде 30 ликовних радова од 23 аутора из Београда, Новог Сада, Книна, Бање Луке, Градишке...

• Селектор овогодшњег Салона била је Љиљана Шево, историчар умјетности из Бање Луке

БАЊА ЛУКА, 12. августа—Кнински ликовни салон одржава се сваке године традиционално већ дванаест година а уназад три године на овој изложби своје ликовне радове су излагали и аутори из великих ликовних центара из Југославије и из Републике Српске.

У Јулу ове године, у галерији Свете Варваре на Книнској тврђави, посјетници су могли да виде 30 ликовних радова 23 аутора из Београда, Новог Сада, Книна, Бање Луке, Градишке...

Неко од еминентних ликовних критичара сваке године обавља селекцију приспјелих ликовних радова, а тај одговорни задатак ове године је припао **Љиљани Шево**, историчару умјетности из Бање Луке.

Тим поводом посјетили смо Републички завод за заштиту споменика културе и природе, зграду окружену дебелим зидовима тврђаве Кастел, гдје нас је за својим радним столом иза великог броја књига, публикација и проспеката дочекала Љиљана Шево, селектор овогодшњег Книнског ликовног салона, за који је такође написала и предговор Каталогa.

Имала сам част да у галерији Свете Варваре у Книну отворим изложбу, за коју је владало велико интересовање. Простор галерије је огроман, добро освјетљен галеријски квалитетан и изузетно погодан за одржавање изложбе, у себи носи мирис прошлости, а то прва сваком ликовном догађају.

Каже Љиљана Шево и при том додаје: — Кнински ликовни салон је смотра стваралаштва које обиљежавају три веома очите одлике: то је изложба малих камерних формата, на којој су веће галеријске димензије заправо изузетак. Затим дјела се одликују наразитим индивидуалним поетикама изостављајући било какву трендовску одређеност. Најзад то је изложба неједначених стваралачких домета. Све три наведене одлике су у тој очитој вези с временом у коме живимо.

Може се поставити питање да ли је 12. кнински ликовни салон свјесна

одлука да се игнорише атмосфера којом астматично дише планета? Да ли изложба указује на оне облике мишљења који би били кадри да оплоде „нову реалност“, једну од многобројних могућности неког паралелног свијета са овим? Је ли салон одраз времена, експеримента или инциденту њему?

Некима ће можда одржавање оваког ликовног догађаја у данашњим условима живљења изгледати апсурдно. То се нарочито односи на оне који вјерују у ефекте духовне блокаде спроведене маханичким методама изолације, онима који су неспособни да обухвате оком слику, неомеђени дио васионе. Па ипак постоје бар четири ваљана разлога да свијет гледамо кроз шарена стакла 12 книнског ликовног салона.

— Универзалност стваралаштва понекад се потарбује у простој чињеници да га има, да постоји. Када боје долазе по логици међусобних веза а облици поштују законитост сукцесије, остварујући заједничку потребу да се транспорнује и понуди најбољи дио самог себе, тада настају радови као што је „Пејсаж“ Дукића или „Портрет дјетета“ Пувача.

Такође духовно наслјеђе поднебља је онај дио генетског склопа популације који му не дозвољава да атрофира-ментално ни физички, каже Љиљана Шево. Слике и скулптуре са религиозном тематиком можда су у збрајању њихових ликовних домета најлакше оспорив дио ове изложбе.

— Стваралаштво није проста сума објективно виђеног квалитета. Морачки „Свети Илија у пустињи“ Перића је више од педајнтне копије. То је својерсна жеља да се говором меких површина дрвета преприча суштина фреске, да се поступком „скољена кољена“ продужи мена чаролија. Зрело промишљена византијска традиција на иконама код Манојловића је тихо патинирана неком насмијеш-

ном тугом данашњице, додаје Љиљана Шево.

Наша опажања која су овим временима засићена агесијом и изопаченостима, у умјетности нужно налазе заштиту од грубости и егизма.

На крају овог „стољећа галопирајућих идеологија“ нуди нам се закљок од „најстрашније идеологије-безнађа“ у просторима унутрашњих пребивања у „свечаном обреду ликовне симболизације свијета“.

— То се, може уочити на слици „За Наду“ Слободана Драгаша гдје се измирују снага и крхост правећи лирски еротски прстен, а осјећа се и тамо гдје се у виртуозној игри структура, ритмова и пауза размјешта покретљив ментални простор цртежа Биљане Газрановић. На префињеној структури ткива слике Мирка Кукоља Дона нуди се увид у суштину који сједињује камен и небо. Смирају у финој стилизацији форми „Полупца“ и „Оплакивања“ Витаса или у неминуовности аутономног ликовног процеса који једино покретн и заљубан, као да сам твори „Елегију сна“ Луке Дукића. А затим стрепње од пријатеље напетости затечена у природном облику камена у „Торзија“ Боривоја Бијелића Луна, разријешена чудном логиком конкавног и конвексног у истовременом отпору и прихватању. Ову изложбу ће најјерватније моћи да виде и љубитељи умјетности у Бањој Луци да се ујере да се умјетност не улагује чињеницама, да је кадра да прозре суштину свог времена, да се суочи и супротстави.

— Блиједи гризави концепт од Петковића „Вода је живот“ громко парадоксом упозорава на пријетељу таму стварности. Прецизна калиграфија „Клопке од Ђорђевића“ пулсира у модрам покушају да се мисао не изгуби у хаосу. Из монументално, сагорено црне прилике „Рахиле“ Љубе Гајића шири се „дах озбиљности равне страви“, док се на хоризонт који је доведен у исту раван са громадом симбола појављује трупо жутило ороепа бесмислене смрти. Потпуно очишћење подручја ликовног говора од сваке патетике коју намеће оватема је „Иконографија Крајине“ Бошка Вукојевића, закључује Љиљана Шево.

С. БОШКОВИЋ—ШМИТ

УЧИМО

СРПСКИ

О масним вицецима и јаким шутовима

Иако су жене давно ускочице у (некад мушке) панталоне а мушкарци пустили дуге косе, није нам се десило да не разликујемо мушко од женскога, као ни једно одмнога. Оно што у животу разликујемо поимањем, то у језику иказујемо различитим наставцима: **стриц-стрина; стриц-стричеви**. Граматичке категорије рода (мушки, женски и средњи), броја (једнина и множина) и падежа су, дакле, језички (облички) изрази појмовних категорија.

Они којима је српски језик матерњи, без размишљања о граматичким категоријама, дакле аутоматски, стављају ријечи и одговарајући род, број и падеж. Нико неће рећи, на примјер: један жена је дошао!

Па ипак, неријетко смо у недоумици како треба да гласи множина неке именице, кога је она рода и у ком роду треба употребити придјев или заменицу који је одређују, предикат уз субјекат и сл. (слагање ријечи у синтактичкој вези, конгруенција). Дешава нам се то чак и код неких домаћих, у поготово код страних ријечи. Да се увјерите у то, покушајте ријешити овај, наизглед једноставан, задатак:

— Кажите облик множине именица **несташко** и **танго**... Кога рода је именица **ферије** и шта је правилно: **зимско ферије**, или **зимске ферије**?

(Одговори: именица **несташко** не употребљава се у множини. Од **танго** множина је **танга** (не „танзи“). **Ферије**—множина, женски род, правилно је **зимске ферије**.)

Чак и ако сте правилно ријешили задатак, то није ваљан разлог да не читате даље, јер ће бити ријечи о најчешћим недоумицама у вези са обличима множине именица. Како, нпр. гласи множина именице **докумант**, прилажете ли уз молбу **докуманта** или **докуманте**?

Именице латинског поријекла **докумант**, **факт** и **акт** у српском језику су мушког рода и мају множину **докуманти**, **факти**, **акти**. (У латинском имају средњи род и множину **докуманта**, **факта**, **акта**, која се и код нас каткад употребљавају). Предност, наравно, треба дати нашим обличима. Ваља знати да именица **акт** кад означава слику наог тијела, гласи **актови**.

Познато је да ниски људи готово редовно носе чипеле са високиком потпетицама, да би изгледали виши. (Вјероватно се сјећате бивше сарајевске телевизијске естрадне „звјезде“ од „метар и жилет“, башчаршијског бриче са дебелим, „плато“ доном, Фадила Тоскића, који се попут Јарца пропињао на сцени дречећи: „Запалили си пламен...“) Сличан комплекс прогони и мале (кратке) именице, једносложне па и двосложне, које траже да се прошире уметком (инфиксом7 **-ов-** и **-ев-**: **другдови**, **миш-мишеви**, **ручак-ручкови** (не „ручки“) итд.

Код неких именица обична је и дуга и кратка множина: **палац-палчеви** (и **палци**), **вук-вукови** (и **вуци**), **знак**—**знакови** (и **знаци**, али је у генитиву множине **знакова**, а не „знак“), **витез-витезови** и **витези**, и сл. Ваља знати да српском језиком узусу више одговара дуга множина.

Именица **кнез** има множину **кнезови** и **кнежеви**, зец само **зечеви** (не „зегови“), **отец**—**оцеви**, док је кратка множина оци резервисана за посебна значења: **градски оци**, **црквени оци**.

Ради лакшег сналажења и отклањања недоумица, треба повезано посматрати проблем наставка у инструменталу једине (-ом и -ем) и уметка у облику номинатива множине (-ов- и -ев-), тј. ако је у инструменталу **ом**, онда је и у множини **-ов-**; исти је однос и **-ев-**: **чав**; **с другом**—**другови**, а **мушка мужев**, **путем**—**путев** итд.

За именицом **пут**—**путем**—**путев** повеле су се и неке именице које се завршавају на **С**, **З** и **Ц**, код којих поред очекиваног **-ом/-ов-** имамо и обличке **-ем/-ев-**: **нос**—**носом** и **носем**, **носози** и **носоеви**; **курс**—**курсом** и **курсем**, **курсози** и **курсоеви**; **млаз**—**млазом** и **млазем**, **млазови** и **млазеви**; **мраз**—**мразом** и **мразев**, **мразози** и **мразоеви**; **шпиц**—**шпицом** и **шпицем**, **шпицози** и **шпицоеви**; **блиц**—**блицом** и **блицем**, **блицози** и **блицоеви**. Ипак, обичније **носом**, **носоеви** него **носеви**; **носеви**; **носеви** него **носеви**; **носеви**; **носеви** него **носеви**; **носеви** него **носеви**. С друге стране, боље је шутом, шутов, него шутем, шутеви.

Милорад ТЕЛЕБАК

ЈУБИЛЕЈ: 25 ГОДИНА ВУДСТОКА — „НАЈВЕЋА ЖУРКА НА СВИЈЕТУ“

Екипа десеткована, али ипак на окупу

Званични дио програма почиње у суботу, и част да га отвори припала је ветерану прве журке рокеру Ђо Кокеру, док ће у понедељак ујутру маратонски хепенинг завршити други ветеран Питер Габријел

Данас по подне почиње незванична свирка, да би у суботу кренула „највећа журка на свијету“—Вудсток 94. Сјећање је то на највећи рок-хепенинг свих времена одржан прије 25 година на истом мјесту. На површини од 335 хектара (то је 20 пута више простора, него што су га имали „вудстоксци“ прије четврт вијека) подигнуте су двије циновске сцене са разгласним уређајима, инсталирано је 900 тезги за продају хране, допремљено је осам милиона литара воде, монтирано 3.000 покретних тоалета... али још није сигурно да ће бити купљено свих 250.000 карата по изузетној високој цијени од 135 долара. Поређења ради, за први Вудсток карта је коштала 24 долара. Алкохол, дрога и оружје су строго забрањени. Наравно, многи се присјећају кошмара у који се претворио први Вудсток када је дошло пола милиона младих, а још толико је покушало да стигне на култно мјесто направивши невиђену саобраћајну гужву, па је стога овај Вудсток испланиран колико је год то било могуће.

Званични дио програма почиње у суботу, и част да га отвори припала је ветерану прве журке рокеру Ђо Кокеру, док ће у понедељак ујутру маратонски хепенинг завршити други ветеран Питер Габријел. А између на двије позорнице, треба да се огласе 43 састава, тачније две сцене које се за протеклих четврт вијека појавило на

Боб ДИЛЕН: Први Вудсток је прескочно, али овај неће

музичкој сцени—јужњачки рок с елементима кантрија, латинскоамерички ритмови, хеви метал, рео, реге...

Међу живима са Вудстока 69, нема више Џенис Џоплин и Џинџа Хендрикса, већ одвајне свирају заједно састав „То“, али зато долази Боб Дилан и за оне најмилије састав „Металика“, „Аеросмит“, „Ред Хот Чили Петперс“, „Греин Деј“...

ПРОФ. ДР МИОДРАГ М. ВУЛИН:

ЗМИЈАЉЕ И ЗМИЈАЉЦИ—ИЗМЕНУ ИСТОРИЈЕ И ТРАДИЦИЈЕ ⑥

КОЧИЊЕВ ИСТОРИЈСКИ ПРЕГЛЕД

Борилачка породична традиција је настављена: далеки потомак крајишки војвода Голуб Бабић је учествовао најпре у Дољанској буни 1856. и свим другим против Турака и Мађара све до израстања у једног од најбољих устаничких команданата у Црним потоцима 1875-76. године.

Потомак Ситвуков је војвода Голуб Бабић (1824-1910), чији су се стари преселили из Раткова у село Трубар. Голуб је 1848. учествовао у борби против Мађара под командом Книћаниновом, 1851. са Крајишницима против Турака, 1858. један је од вођа Дољанске буне после које је морао са многим Змијањцима и Кнежепољцима да бежи у Србију. Са оваквим борилачким искуством био је најпоузданија личност за вођење устанка 1875. у Крајини, коју је већ одлично познавао, као и прилике у Србији, из које се вратио непосредно пред побуну у Поточима, заједно с попом Караном („Бежте Турци зарана, ето попа Карана“) и Петром Пецијом Петровићем. Са урођеном трезвеношћу крајишког сељака и стеченом окретношћу сточарског трговца, израстао је у незамењивог вођу устанка. Био је храбар, строг и „није се бојао крви“. (Др Милорад Екмечић, „Устанак у Босни 1875-78“, Сарајево 1973, 186). Из Србије су носили чврсту поруку српског суверена коју је рекао Васи Видовићу: „Не заборавите само да сте Срби, а ја ћу за вас учинити што будем могао“. (Др Ваца Чубриловић, „Босански устанак 1875-1878“, Београд, СКА, 1930, 76-78). Видети и грађу Вл. Красића „Устанак у Босни 1875-78, Нови Сад 1884, 125-127.)

Отуда су многе повластице Змијањцима долазиле и од мартолошије њихових предака, о чему има доста доказа у најновијим истраживањима наших историчара.

СТОЧАРИ—БАШТИНИЦИ

Као што смо раније помињали, Курпешци су оде уз реку Сану, у Соколову и околини, запазио и мноштво овчара још 1530. Традиција са разлогом кажује да је султан змијањским кнезовима својим царским ферманом додељивао Тимаре и Лијевче поље за јањило оваца. Ови планински баштинници живели су од млека, сира, кајмака и вуне, уз нешто мршаве ратарске производње, силазећи сваког пролећа на испашу оваца и јагањаца у доње крајеве до Саве и Посавине. Мартолошки и чобански стил живота знатно је утицао на развијање и формирање осећања личне слободе код ових људи који са поносом истичу да се „Змијањеникад није турчило, као ни Црна Гора“. Сасвим је извесно да ове крајеве због неплодности и врлетности султан није делио на спахилуке, него их је задржао као царске хасове. Имајући у виду све сличне покорене области, Константин Јиречек у својој **Историји Срба** пише да су њихови насељеници „сви... без изузетка, првобитно били, по свој прилици, непосредни поданици владара“. Кочићева тврдња у Босанском сабору 1911. да је „сва освојена земља постала неограничена својина султана“, којом је располагао по својој жељи, и да је то „основно начело муслиманског права“, веома је блиска Јиречековом тумачењу.

Целокупно сточарско становништво, за разлику од жупских тежака, још и пре Турака називано је Власима па их тако именују сви помињани путописци и извори, подразумевајући под тим именом искључиво Србе. Они су насељавали нахије: **Змијање, Тријебово и Врховину** и имали су статус сто-

● „То нису досељеници са каравлашких брда него прави староседеоци“, категорички је у Сабору закључио Петар Кочић револтиран званичним гледиштем.

чара—баштиника који плаћају само порез на испашу за овце. За Змијање је 1833. износио 480 акчи и увећавао је у односу на раније стање начином прикупљања у коме је испољавано нешто од познатог оријенталног јавашлука. Вијалетски тефдердар није имао посебне и сталне службенике за овај посао него је то поверавао домаћим кнезовима, или најумућнијим људима у нахијама уз одређену накнаду, а они су слали своје повериоце који су на сваку баштину наметали још по двадесет акчи на име колцилука, кулцилука, поклона, сарафије и ресиције, због чега су Змијањци водили парницу са омашким кнезом Ђуром. Централна османска управа имала је својих разлога да штити сточаре од појава самовоље, а још више оправдања за ослобађање мартопоса од многих државних данака због чије се војне службе нахије ових области редовно изузимају од давања поменутих пореза у царским и везирским наредбама. И за разлику од равничарских жупских ратара, планински сточари су били уистину слободни људи и овде и у другим крајевима. К. Јиречек сасвим оправдано наглашава да су „пастири свагда више осећали личну слободу и слободу кретања, док су тежачи све више везивани били за земљу“.

ДРУШТВЕНИ И АГРАРНИ ОДНОСИ

Положају и статусу змијањског становништва потребно је посветити још пажње и простора због тога што је ово питање у најоштријој форми постављено на дневни ред Босанског сабора 1911. владином законском осном о добровољном или факултативном откупу српских кметова. Кочић се снажно супротставио решавању феудалних односа у Босни (посебно у Крајини, у којој су кметско-агински односи довели и до масовних побуна годину дана раније) на основу тезе заједничког министра барона Стевана Буријана коју је заступао у **Бечким делегацијама** о змијањском становништву као досељеничком које нема права на своје земље узурпирани од бегова. Подржан од неколико режимских историчара, он је решавање егзистенцијалног питања најпотлаченијег и, истовремено, најбројнијег народа у Босни и Херцеговини условио досељеничким или староседелачким статусом, нарочито у Крајини, у којој су српски кметови били најугроженији. Револтиран таквим званичним гледиштем и огорчен држањем представника беговата и вирилних посланика, Кочић је у Сабору изложио историјски преглед свеукупних друштвених и аграрних односа на Змијању и закључио категоричким тврдњем:

„То нису досељеници са каравлашких брда него прави староседеоци... У решавању аграрног питања не смије и не може у паметних људи да игра улогу овај досељенички или староседелачки моменат. Али, ако и ово узмемо у обзир, свакако има више права онај који се доселио из околине Призрена, Скопља, Новог Пазара, Херцеговине или старе Србије, него онај који је дошао из Багдада, Дијарберикида, Анадоле или Шама.“ (НАСТАВЉА СЕ)

АУТОР: ЖЕЉКО ПЕТРОВИЋ	ФИЛМСКИ РЕЖИСЕР СА СЛИКЕ	ПЈЕВА- ЧИЦА НАРОДНЕ МУЗИКЕ	ИМЕ ГЛУМЦА ВИДОВА	ОНАЈ КОЈИ БИРА	СРЕДЊИЦА ВРТИНА	ВРСТА ПАТМЕ, ДАТУПА	16. И 17. СЛОВО АЗБУКЕ	ГЛАВНИ ГРАД ГОРЊЕ ВОЈТЕ	ВОДЕ- НИЦА	ЈУЖНО- АМЕРИЧКА ШИРОКА РАЗЛИЦА (...Н.)	СТАРО- ЖИДО- ВЛАК ВЛАДАР
НЕЗАВИ- САН НАЧИН МИШЉЕЊА (НН.)											
ПОКОЈНИ ФИЛМСКИ ГЛУМАЦ											
ВРСТА БОЛНОГ ОТРОВА							ЖЕНСКО ИМЕ ОБИЧНА ОНАЈ КОЈИ ЗАКЕРА				
НАПРАВА ЗА ЦЕРЕНЕ ТЕЖИНЕ						УСКО ГЛЕ, ЕВОИ ЕТОИ					ИМЕ МУЗИ- ЧАРА МАТИНА
ЕМАНУЕЛ ЛАСКЕР			СВАЈЕТ; УКОУГАНИ						ДОБИРА- ВАТИ, ОПИТА- ВАТИ	АМПЕР ГРАД У ИРАКУ (...Н.Р.)	
НАРОДНА И УНИВЕР- ЗИТЕТСКА БИБЛИО- ТЕКА			ВРСТА ДРЕВЕТА		ПРЕПРО- ДАВАЧ КРИВА ВИЉКА						
МЕДАВНО							ОСТРВО У ЕГИПЦИ ЗАВИДУ ЖЕНАТРА, НИЧАРА				
КАША, ЧОРБА						СКУПНА, ДРУЖИНА СИТНА ЧЕСТИЦА					ТРОЦИ- ПЕН БРОЈ
ИВО ПЉИВАКО			СТОТИ ДИО ДИНАРА САГРАДИ- ТИ, САЗИДАТИ						УМЕТ- НОСТ (ПАТ), 16. И 17. СЛОВО		
ЛИТАР		БРОЈ ПОРОДА									
ЗМИЈСКИ ЦАР УДАВ		ЈЕЗЕРО У КАНАДИ				У ОНОЈ КОЈИ ЧЕ- КОВА ОДИМА, КТОКО					
ФЕРМЕНТИ											
МАЛИ РТ						ЧБОР УЗРАСТ, ВИСИНА					
СТАРИ- СКА ПШКА, ГАДА- РАЈА											
ЧИТАЈТЕ "ГЛАС СРПСКИ"	ВИДИК РАМА										
		16. И 17. СЛОВО									
ЛЕГЕНДА					ОКОУКЕ СЈЕВЕР						
УИСТИН, ЗБИЉА											

АУТОР: ЖЕЉКО ПЕТРОВИЋ	ПЈЕВАН НАРОДНЕ МУЗИКЕ	БИТО- ВАТИ, ИЗАС- ЛАТИ	МУЗИКО ИМЕ, РИСТО	НАСТА- ВАТИ СЕ	ПАСУС, СТАВКА
КОМПО- ЗИТОР РАВЕЛ					
ОСОБА КОЈА ГОВОРИ ИДО-ЈЕ- ЗИКОМ					
ВРСТА ПЈЕСА					
ВОЈНИЧКА КОМАНДА					
КРСНО ИМЕ					
БИЉКА ИЗ ПОРОДИЦЕ КРЕСТА- ЦИЦА, ЛАНКИ			ТЕМПО		ВРСТА ОВЦЕ
АСАТАТИН			СТАНОВ- НИЦИ ЛАНЦИЈЕ		
ЧИТАЈТЕ "ГЛАС СРПСКИ"	МЈЕСТО КОД КОТОР- "БАРОША	УНО- ШЕЊЕ	ПОСЕУО- УМЕТ- НИЦИ	ПАРА	ПОДИЈУМ, ПОЗОР- НИЦА
ГЛУМЦА СА СЛИКЕ					МУЗИКО- ИМЕ РОНАЛД ОДИМА
ДРУГИ ОСТАЛИ				НЕБОДЕР	
				ВРСТА ЕКСПЛО- ЗИВА	
НОВАЈ- ЉАЈЕ					САСТАВНИ ВЕЖИЧ ЕВРОПСКА ЗЕМЉА
ЈУВЕИША САМАР- ЦИТ			СТАНОВ- НИК КРИТА КЕРОКЕТИ, КОМЕ		
ЕНЕРГИЈА	ПЈЕВАН ОУДАНИЧ ПОГЛЕД (ПЈЕСИ)				ОРГАНИ ВАДА
ВАШ ЛИСТ "ГЛАС СРПСКИ"	ВЕТА НАСЕЉА БОЈА ЗА КОСУ, КАНА				МЈЕСТО У ТУРСКОЈ ИЛИ ДИЧНЕ ЖЛИКЕЗ, У СИСАРА
ТАКМИЧА- РИ У КЛЮЧАЊУ					ПОЛУКВА- ДНИЧКО- ВАН ЛЕНЦИЈА
НЕОПРЕ- ЂЕНО КОЈИ				ПОСЛЕД- НИК ОБИМ	
ОД ОВОГ ДАТУМА (ПАТ.)					ГЛЕ, ЕТОИ ЕКОИ
					АМПЕР

ФУТБОЛ

САД „БЕЛО” КРОЈИ КАПУ

● Стојан Малбашкић, тренер млађих категорија, предложен за координатора стручног рада у клубу ● Челиници друголигаша оставили рок тројници незадовољних Мирославу Савићу, Кости Бањцу и Зорану Шапићу да се изјасне одуштају ли од арбитраже или не. У случају негативног одговора селидба у други тим

БАЊА ЛУКА — „Трилинг незадовољних” Мирослав Савић, Коста Бањца и Зоран Шапић, који су се жалили Арбитражној комисији ФСЈ били су на тапету челиника бањолучког друголигаша. С њима је обављен разговор и остављен им је рок (субота) да се изјасне одуштају ли од арбитраже или не.

Желимо да ствари прије почетка првенства истјерамо начисто - каже Милорад Славнић, директор Борца. Не може нико, ни ми Савић, Шапић и Бањца да редовно тренирају, имају нормалне припадљивости и жале се против клуба. Ако не желе да одустану од арбитраже, онда ће

може да рачуна у предстојећем првенству. Рок за њихово изјашњавање је субота.

У Борцу су закључили да се што хитније одржи састанак са играчима, да се упознају с тренутном ситуацијом, односно могућностима клуба у садашњим, изузетно тешким условима.

Играчима је сигурно добро позната општа ситуација у Републици Српској. Желимо да их још више о томе упознамо, да касније не буде оно познато „нисмо знали”. Они, који буду спремни да прихвате што будемо од њих тражили играће и

желимо да избегнемо све будуће неспоразуме у клубу - каже Славнић.

Стојан Малбашкић, дугогодишњи играч Борца, из његових прволигашких дана, данас тренер у клубу, предложен је за координатора стручног рада.

ТЕСТ У ПЕТРИЊИ

Бањолучки друголигаш у недељу гостује у Петрињи. Ривал ће му бити домаћи Младост. Биће то последња провјера Крајиника пред старт у првенству друголигаша које креће у недељу, 21. августа

Још нећемо попуњавати функцију техничког директора - наставља Славнић. Малбашкић ће бити једна врста координатора, односно имаће дено, али не и сва овлашћења која би посвојој

БИЛБИЈА И ТРИНИЊИЦА ПО ЦЕПУ

Милорад Билбија и Синиша Тринић, фудбалери Борца, који су искључени на Куп утакмици са Мачвом у Шапцу наступиће на јесењој премијери у Београду. Њих је дисциплински судија казнио, баш као и све искључење у том колу, са по 150 динара

функцији требало да има технички директор. Он ће бити на неком пробном раду кроз који ћемо видјети и ми, али он, да ли је спреман за ту функцију. Ж.Т.

САВИЊ СЕЛИ У РАД

Мирослав Савић није присуствовао јучерашњем тренингу. Објавио је људе у клубу да мора да отпутује у Београд. Како се сазнаје, два су разлога Савићевог одласка. Први да види шта је са његовим случајем на Арбитражној комисији, а други што намерава да се пресели у редове прволигаша Рада.

Већ дуже врломе Савић је на мети прволигаша са Бањце, али последњих дана ти разговори су постали све чешћи. Да ли ће Савић успјети да преко људи из Рада „обезбједи побједу” на Арбитражној комисији и тако постане члан „грађевинара”, остаје да се види.

се преселити у други тим, а тиме ће изгубити и одређене привилегије. Уколико, одустану од свог захтјева биће у такмичарском погону и на њих стручни штаб

даље у Борцу, они који то не буду могли, моћи ће да иду. Истина, у друге средине моћи ће да оду они играчи чији трансфер буде по вољи клуба. На тај начин

АНДРИЈА АНТИЋ, СЕКРЕТАР УДРУЖЕЊА ДРУГОЛИГАША КАТЕГОРИЧАН

БОРАЦ ОСТАЈЕ ДРУГОЛИГАШ

БАЊА ЛУКА — Борац ће и наредне сезоне, уколико то жели, играти у Југо-лиги. То категоријоно тврди Андрија Антић, секретар Удружења друголигаша.

Борац је регистрован као Борац-Београд. Дакле, са те стране нема ама каквих разлога да им се оспори играње у Југославији. Све је јуче то и јоно као дан - тврди Антић.

Да ли може евентуално да Крајинцима буде сметња то што тренирају и живе у своме граду?

Не. Важно је да Борац игра утакмице тамо где је и регистрован. Крајинци су то досад коректно испоштовали. Где ће да хоће и тренирају мислим да је то њихова ствар. Не најважније је да то буде у Бањој Луци-Зар, не.

Дакле, Борац ће без проблема моћи да игра у Другој „Б” лиги.

Да. Нема никаквих разлога да тако не буде. Истина, једино они сами могу да одустану. Ипак, вјерујем да се то неће догодити. Бањолучани су

досад били изузетно коректни, вјерујем да ће тако и остати. Према последњим информацијама које нисмо могли сачини у Борцу је да наставе да играју у друголигашком друштву. Искрен да будем тако нешто само и очекивали - каже Андрија Антић, секретар Удружења клубова Друге савезне лиге.

Ж.Т.

ЗАПАЖЕН НАСТУП ПИЛОТА АЕРОКЛУБА ПРИЈЕДОР НА 36. ЈУГОСЛОВЕНСКОМ АЕРОРЕЛНИЈУ

ПРИЈЕДОРЧАНИ УСПЈЕШНИ

„Стари вук” Милadin Шормаз ни овом приликом није пропустио да заузме бар једно прво мјесто (дизајнира прецизно слијетање)

ПРИЈЕДОР — Организатор 36. Југословенског аерорегије био је Ваздухопловни савез Југославије и аероклубови из Београда, Ваљева, Панчева и Кикинде. На релију је наступило 27 посада, а тродневном такмичењу се одавало етапно: Београд - Ваљево, Ваљево - Панчево и Панчево - Кикинда. Аероклуб Приједор је заступала посада Миладина Шормаз пилот и Небојша Ножинић копилот. Такође су учествовале двије посаде АК „Свети Илија” Никола Бојић са Миланом Драгојевићем те Дарко Марковић са Ратком Зелеником. Најуспјешнији од наших пилота био је Миладин Шормаз, који се у дисциплини прецизно слијетања, у веома јакој конкуренцији, заузео прво мјесто. У генералном пласману био је четврти. Посада авиона са пилотом Николом Бојићем заузела је 17. мјесто у генералном пласману, док друга посада „Светог Илије” Дарко Марковић и Ратко Зеленик нису имали среће, јер је због квара мотора морала одустати од такмичења.

Презадовољан сам на само резултатом него и зато што смо опште отишли на такмичење у овој ситуацији. Најбоља етапа на којој сам заузео 2. мјесто била је од Панчева до Кикинде.

И поред лоших временских услова заузео сам четврто мјесто, што ми је покварило генерални пласман. Огромну захвалност дугујемо Томи Шахтићу, председнику ваздухопловног савеза Југославије, те Милораду Јоксимовићу, секретару Ваздухопловног савеза Југославије као и Мики Исаковићу директору такмичења, који су нам обезбједили авионе од Ратног ваздухопловства Југославије. А „почасни” дочек на крајњем циљу у Кикинди приредили су нам високи официри Ратног ваздухопловства који су све ми се чини стрљивали да ми не укрдемо авионе. Иначе, што се тиче наших колега пилота и домаћина, имам само ријечи похвале. То су људи који о нама из Републике Српске не мињају лако мишљење. Чак се може рећи да су били још срдачнији - рекао је Миладин Шормаз.

Н.З.

ШАХ

АПЕЛ ИЗ КРАЈИШКОГ ШАХОВСКОГ КЛУБА АДРИЈА

ШАХИСТИ МОЛЕ ЗА ПОМОЋ

БАЊА ЛУКА — Црногорски шаховски савез ставио је вето на евентуални наступ Крајинског шаховског клуба Адрија у Првој Југословенској лиги, која се, као што је познато од 20. до 30. августа треба да игра у Игалу. Црногорци су тако показали лоше спортско лице, захтијевајући да након иступања Црвене звезде. Лига остане с мањим и непарним бројем чланова. Наравно, у позадини је лични интерес, тачније интерес црногорског прволигаша Ловћена, који сада има обавезу да се у Првој лиги бори да не буде посљедњи. Јер, елитно друштво напушта само најслабије пласирани састав.

У таквој ситуацији КШК Адрија, има своје мјесто у Другој лиги и у клубу се проводи припреме за наступ, такође у Игалу у истом термину. Највећи проблем је недостатак финансија и из Адрије председник клуба Милана Кољевић апелује на бањолучке привреднике да помогну клубу, обезбједе средства за боравак у Игалу, како би се у што оптималнијим условима једини представник Републике Српске борио на овом фестивалу.

За одлазак и боравак у Игалу потребна су знатна материјална средства и знајући да је привреда и до сада помагала шахисте не треба сумњати да ће се Бањолучани достојно борити за што бољи пласман.

За сада нема никаквих политичких препрека да Адрија путује у Игалу, тако да од 20. августа из овог туристичког рајта треба очекивати повољне шаховске вјести.

КОШАРКА

НАКОН КОШАРКАШКОГ ФЕСТИВАЛА У НОВОМ ГРАДУ

НОВОГРАДСКИ КОШАРКАШКИ ПРАЗНИК

● За лијепе кошаркашке тренутке у мртвој сезони на фестивалу у Новом Граду највеће заслуге припадају Бори Обрадовићу, Драгомиру Дражићу, Предрагу Шарцу, Слободану Бабићу...

БАЊА ЛУКА — Пуни импресија након финала „Сана - баскет фестивала 94” у кошарки, који је готово два мјесца у мртвој сезони заокрупио пажњу кошаркашке јавности Крајине, у Редакцију „Гласа српског”, стигли су представници бањолучких клубова Млада Крајина и Орлова.

У последњих мјесец дана фестивал кошарке у Новом Граду је свакако најзначајнији спортски догађај у Републици Српској - прича Милан Тошић, један од тренера у Младом Крајинику. - Атмосфера, организација, квалитет мечева - све то било је на завидном нивоу. Истина, суђење је било испод очекиваног нивоа, али објективно гледамо данас и немамо квалитетних судија. У оваквим и политичким и друштвеним условима фестивал је оправдао постављање и сигурно га у оваквој форми треба и у будуће његовати. Што се Младог Крајиника и његовог наступа тиче, веома смо задовољни оствареним резултатима, поготово чињеницом да смо убедљиво освојили прво мјесто. Јер, играли смо са јуниорским тимом, у којем је од сениорског састава наступала само Митровићева.

Милан Тошић је, такође, истакао да је штета што из Републике Српске Крајине није стигао ни један представник, како су организатори у Новом Граду планирали, али га још више брине чињеница да из Кошаркашког савеза Републике Српске нико није био присутан на финалу.

Исте импресије из Новог Града носи и Небојша Куштринић, шеф Стручног штаба Орлова, клуба који је са прволигашем Борцем подијелио међдан у финалу, финалу које треба што прије заборавити због бројних инцидената и на крају прекида.

Мала је, по мени, Борац изузетно перспективан тим, моји младићи су му се више него равноправно супротставили и да није било ложије и у корис Борца пристрасног суђења преог дана, они би сигурно славили побједу - истиче Куштринић. - Овако завршен је коријешено 75:75 и сутрадан смо играли нови меч. Ту је, нажалост, Борац показао лоше лице, али не могу а да не истакнем да међу играчима два тима није било апсолутно никаквих проблема. Својгђава појединци из редова Југословенског прволигаша исхалили су на судији. Нажалост! У ствари, све лоше стигало је само са клупе нашег противника.

Без обзира на инцидент и прекид последњег дана финала општи утисак о овом фестивалу је изванредан. Зaslуге за изузетну организацију предивне кошаркашке ревије, припадају прије свих Компанији „Сана”, која је у ову акцију уложила готово 10.000 динара. Но признања морају да добију и вриједни кошаркашки радници, прије свих Боро Обрадовић, Драгомир Дражић, новинар Предраг Шарца, наш дописник из Новог Града Слободан Бабић, главни човек за сва техничка и организациона питања током цијеле лиге.

Све похвале Новограђанима, који су показали да се с правом може рачунати у кошаркашком спорту и на такозване мале средине, у организационом смислу спремне и на највеће подухвате.

М. ЈОКСИМОВИЋ

Пуни импресија из Новог Града: Андреј Даниловић, Небојша Куштринић, Станислав Митровић, Анита Кос и Милан Тошић

ДНАС (СУБОТА) У БАЊОЈ ЛУЦИ КОНФЕРЕНЦИЈА ЛИГАША

БАЊА ЛУКА — Данас (субота) са почетком у 12 часова у просторијама Спортског савеза Бање Луке одржаће се Конференција рукометних лигаша Републике Српске.

Према ријечима најодговорнијих у Рукометном савезу Републике Српске тема разговора биће приједлог новог система такмичења и остала питања која су веома значајна за најтрфејнији спорт у нашој држави.

Д.Г.

Дана 13.8.1994. године
навршавају се двије
тужне и болне године
од равања мога
драгог и никад на-
прежвањеног сина

**ЖЕЉКЕ
БУЦАЛО**

Драги сине, прошле су
двије дуге и тешке го-
дине од како ниси са
мном. Рано су све
дубље и дубље, а дани
што долазе још црњни
тужнији. Твоја вјечно болна и
ожалошћена мајка
МИЛИЦА

Последњи поздрав
драгом

**БОШКУ
МИЛИНКО-
ВИПУ**

од кћерке Љиљане,
зета Милорада, унучади
Горана и Петра и
породице СЕКУЛИЋ
(042135)

Дана 17.8.1994. године
навршава се тужна го-
дина дана од како нас
је напустила наша
вољена

**МАРИЈА
МАРИЦА
МАРЈАНОВИЋ**

Дана 14.8.1994. године
у 11 часова посјетићемо
његову вјечну кућу и по-
ложити цвијеће на
гробљу Грабовца, те
позивамо родбину и
пријатеље да нам се
придруже.
Ожалошћени син Љу-
бисав са породицом
0043910

Последњи поздрав
драгом

**БОШКУ
МИЛИНКО-
ВИПУ**

од кћерке Мирјане,
зета Милена, унучади
Жељке и Синеише.

Јавамо тужну вијест
свој родбини, позна-
ницима и пријатељима
да је након кратке
болести у 65. години
живота преминуо наш
драги

**БОШКО
(ВАСКРСИЈЕ)
МИЛИНКО-
ВИП**

Сахрана драгог нам
покојника обавиће се
13.8.1994. године на
Пердувовом гробљу,
код ТАС-а у 16 часова.
Поворка креће испред
куће жупости, Слат-
инска улица 3.
ОЖАЛОШЋЕНИ: суп-
руга Љубица, кћерке
Мирјана и Љиљана,
браћа Родољуб и Мир-
ко, унучад зетови Па-
шанци, савстике и остала
ожалошћена род-
бина, познаници и
пријатељи.

Последњи поздрав
драгом супругу

**БОШКУ
МИЛИНКО-
ВИПУ**

од супруге Љубице.

МАЛИ ОЛАСИ
12-844 и 12-848
ула. Веселина Милошевића бр.28
друга спрат
радио вријеме
од 7 до 15 сати

**ПРОДАЈА
КУПЕ — ЗЕМЉИШТА**

• Куће, станове, пословне
просторе, за вас прометује
Медио-инжињеринг, теле-
фон 078/45-499 (Ф66)

• „Бамако“ најповољније купује,
продаје, мијења ваше куће, ста-
нове, локале 078/49-540 (ш0438-
63).
• Продајем кућу са већим
плацем у Његошевој улици бр.
115 (043848)

АУТОМОБИЛИ
• Голф ТАС 85. годиште гар-
ажирано, цијена 6.000 ДМ, други
власник, регистровано до 6.
мјесеца 95. нове таблице,
телефон 078/43-477 (ш43840)
• Продајем полутуретни ИМВ
2200 Д 1.5 Т носивости 078/324-
231 (Ф71)

СТАНОВИ — ЗАМЈЕНА
• Мијењам земљиште са вика-
нциом у Пули за Бању Луку,
телефон 078/34-514 (ш043842).
• Мијењам трособан стан у
центру Приједора за одговарају-
ћи у Бањој Луци, телефон
078/11-246 (ш43807).
• Мијењам кућу у Зеници са 3
двособна стана за одговарајуће
у Бањој Луци, телефон 078/69-
062 (ш43838).
• Мијењам кућу у Сарајеву за
кућу у Бањој Луци, телефон
059/62-839.

СТАНОВИ — ПОТРАЖЊА
• Активном војном лицу од 40 до
50 година издаје се намјештена
соба са употребом кухиње и
купатила. Назвати огласно.
12—004 (042132).

РАЗНО
• „Бамако“ најповољније регис-
трује предузећа у Републици
Српској-Југославији 078/49-540
(ш043863).
• Продајем кућу, дизел-агрегат,
видео-игре, покер и билијар,
телефон 078/34-182 (ш043847).
• Продајем 5 кошница са пчела-
ма, телефон 078/12-764 (ш0438-
73).
• Продајем диско музичке
апарате марке „duplasord“, цијена
по договору, телефон 078/42-749
(ш043895).
• Тепих сервис Тепан, телефон
078/55-088, продаје завјасту 101,
поли, 89 година (ш043834).
• Електрични проточни бојлери
за купатила са кућном доставом,
гаранцијом, резервним гријачем,
80 динара 078/56-668 (ш042455).
• Продаја угоститељске опреме
078/82-349 од 20 часова
(ш43857).
• Продајем клавијатурно пијанино
„петроф“ и томос мотор нов ин-
формације на телефон 078/22-
783 радним даном од 12 до 14,
цијена по договору. (ш0438257)

ДИ КРАЈИНАГАС д.о.о.
ПРЕДУЗЕЊЕ ЗА ТРГОВИНУ
ТЕКУЋИМ ПЛИНОМ, НАФТОМ
И НАФТИМ ДЕРИВАТИМА

Бања Лука Рамљи 66
ТЕЛЕФОНИ:
078/722-111
39-962
ТЕЛЕФАКС
078/722-226

ПРОДАЈНА МЈЕСТА
Фра Грге Мартића 66
Марина Дражића 66
Милоша Обилића 66
Рамљи 66

Тужно сјећање на
драгу

**БОЖАНУ
ЗДЈЕЛАР**

15.8.1992
- 15.8.1994

Двије године без тебе
смо, а доживотно са
болом и тугом.
Дана 13.8.1994. године
у 11 часова посјетићемо
његову вјечну кућу и по-
ложити цвијеће.
Твоји најдражи: Анд-
реја, Данијела, Бојан и
Дане
0043900

Тужно сјећање на дра-
гу кћерку

**СТАНУ
МИШИЋ
рођену
БАРАЛИЋ**

Драга кћери, вријеме
пролази, а неизмијерна
бол за тобом сваки
дан је све већа и тежа.
Неутјешна мајка Ми-
лија и отац Раде
0043894

Тужно сјећање на
вољену сестру и тетку

**СТАНУ
МИШИЋ
рођену
Баралић**

У срцу, у души нашим
мислима заувјек ћеш
бити ти и вјечно ћемо
се сјећати племенитог
лика твог, који ће оста-
ти дио нашег срца
рањеног.
Твој брат Ранко снаха
Слободанка са Дали-
борком, Стојанком и
Ранком
0043894

Дана 14.8.1994. године
навршава се тужна го-
дина од смрти нашег
драгог

**СТЕВЕ
ВРАЊЕША**

Тога дане (недеља) у
11 часова посјетићемо
његову вјечну кућу и
откривити спомен-плочу.
Овим путем позива-
мо све кошнице,
пријатеље, радне ко-
леге и све остале који
су га вољели да нам се
придруже. Неутјешна
супруга Невенка са
дјецом Јадранком и
Весном
0043897

Дана 14.8.94. године
навршава се тужна го-
дина од смрти мог
драгог оца

**СТЕВЕ
ВРАЊЕША**

Драги тата, ја још не
могу да схватим да си
заувјек отишао и да
ми никад нећеш доћи.
Ја се још увијек надам,
кад зазвони телефон
да си то ти. Осташешу
срцу своје кћерке Јад-
ранке док год будеш
жива.
Твоја кћерка Јадран-
ка, зет Лазар, унучади
Ацо и Сандра
1438971

Дана 14.8.94. године
навршава се 40 тужних
дана од смрти нашег
драгог супруга и оца

**БУРБА
ВУЈАНИЦА**

Тога дана у 11 часова
на гробљу у Шушњар-
има посјетићемо ње-
гову вјечну кућу, оку-
тити је цвијећем и за-
лити сузама.
Супруга Јелена са
дјецом
0043896

Тужно сјећање на дра-
гог оца, свекра и дједу

**БУРБА
ВУЈАНИЦА**

Син Милан, снаха На-
да, унучад Синиша и
Сандра
043896

Тужно сјећање на дра-
гог оца, свекра и дједу

**БУРБА
ВУЈАНИЦА**

Син Редомир, снаха
Цвијета, унучади Ви-
олина и Душко
043896

Тужно сјећање на дра-
гог оца, свекра и дједу

**БУРБА
ВУЈАНИЦА**

Син Живојин, снаха
Славица и унучади
Александра, Јелена и
Наташа
043896

Тужно сјећање на дра-
гог оца, пуца и дједу

**БУРБА
ВУЈАНИЦА**

Кћерка Милана, зет
Мирко и унучад Синеи-
ша и Славиша
043896

Тужно сјећање на дра-
гог оца, пуца и дједу

**БУРБА
ВУЈАНИЦА**

Кћерка Добриле, зет
Милош, унучади Драшко
и Дарко
043896

Тужно сјећање на оца
и дједу

**БУРБА
ВУЈАНИЦА**

Кћерка Анка, унучади
Татјана и Весна
0043896

Дана 13.8.94. године
навршавају се двије
године од трагичне
погибије драгог брата,
стрица и дјевера

**МИЛЕ
ГРАЧАНИНА**

Твој племенити лик
остаће вјечно у нашим
срцима. Ма колико го-
дина прошло, никада
те нећемо заборавити.
Заувјек ожалосће-
ни брат Недељко, си-
нови Томислав, сна-
ха Невенка
0043905

Дана 13.8.1994. године
навршава се 40 тужних
дана од како нас је
напустио наш драги

**МИЛЕ
(ИЛИЈЕ)
РЕКАВИЋ**

Тога дана у 10 часова
посјетићемо његову
вјечну кућу и положи-
ти цвијеће на гробљу у
Ребровцу-Сјеница.
Овом приликом позива-
мо родбину, комшије и
пријатеље да нам се
придруже.
Вјечно ожалосћени:
супруга Зора, синови
Жељко и Мићо, снаха
Здравка и унучади Мића

Драги мој деди

МИЛЕ

Прошло је 40 тужних
лутања од како ме ниси
пробудило и помиљко-
вао по коси, 40 дана од
када нисмо одигрели
партију карата.
Ја сам још мала, али те
пуно волим и никада
те нећу заборавити.
Твоја једина унучка
Миља
0043913

Дана 13.8.1994. године
навршавају се двије
тужне године од како
није са нама наш
вољени

**ОСТОЈА
ДИВЉАК**

Тога дана у 11 часова
посјетићемо његову
вјечну кућу и положи-
ти цвијеће на Новом
гробљу.
-Ожалошћени: супру-
га Миљена, синови
Ранко и Јадранко,
снаха Душанка, сна-
ха и унучка Миљена,
0043904

Дана 13.8.1994. године
навршава се 15 година
од смрти нашег драгог
сина и брата

**ЈЕЛЕНА
ВУЈАНИЦА**

У петак, 14.8.1994.
године посјетићемо
његово гроб и окитити
цвијећем.
Ожалошћени мајка
Петра, отац Вид и
сестра Јелена
043898

E design-E

П.П. ЗА ИНЖЕЊЕРИНГ И
МАРКЕТИНГ БАЊАЛУКА
(МАСАРИКОВА 66)
Тел: 078-46-234
38-108

ТРАКАСТЕ
ЗАВЕСЕ
ВЕНЕЦИЈАНЕРИ
ТЕНДЕ

УРЕЂИВАЊЕ ИЗЛОГА, СПУШТЕНИХ СТРОПОВА, БУТИКА
И ДРУГИХ ПОСЛОВНИХ И СТАМБЕНИХ ПРОСТОРА РАДИМО
ЦИЈЕВНИМ СИСТЕМИМА

ЦИЈЕВИ НИКЛОВАНЕ ИЛИ ПЛАСТИФИЦИРАНЕ
ЗГЛОБОВИ МЕТАЛНИ

Соптиљ

ПТТ

Бања Лука
Телефони:
Агенција 078/ 44-080
Кућа 58-119

СУБОТИЦУ
Полазак
четвртком
у 19 часова

СОФИЈУ
Полазак
уторком и петком
у 8 часова

Информације, резервације и продаја карата у Агенцији у Бања Луци
тел: 078/44-080 и Градишци, тел: 812-974

МЕРЦИЈИМ

МЕЂУНАРОДНА
ШПИДИЦИЈА
ИЗВОЗ—УВОЗ
ТРГОВИНА
БАЊАЛУКА

АУТО ШКОЛА
ВОЛАН

078-60-588
58-197
64-248

БАЊАЛУКА
Краља Алфонса 43

ШКОЛА КОЈА ШТЕДИ ВАШ НОВАЦ
вл. СТАНЕТИЋ ЈЕВТО

Дана 13.8.1994. године навршава се година дана од преране смрти наших родитеља

СЛОБОДАНА и СМИЉЕ МИЈИЋ

Тога дана у 11 часова посетићемо њихову вјечну кућу на гробљу Борик, окитити цвијећем и запити сузама.

Кћерке Маријана, син Дејан, породице Мијић и Благојевић и остали многобројни пријатељи
0043877

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА ТРАГИЧНО ПРЕИМУДНОГ РАТНОГ ДРУГА

МИЛАНА ШУРЛАНА ЛУЛИ

Другови из ВП 7225/22
043821

Тужно сјећање на драгог

МИЛАНА ШУРЛАНА

Од стрица Боже са породицом
0043882

Тужно сјећање на драгу

БОЈУ КАРАНОВИЋ РОЂЕНУ СВИЛАР

11.8.1987 - 11.8.1994.
С љубављу и тугом породица
0043875

Дана 12.8.1994. године навршава се 5 година од када није са нама

БРАНКО (МИЛУТИНА) ВУЧИЋ

14.8.1994. године посетићемо његову вјечну кућу. Породица
0043875

Нашој вољеној и најдражој супрузи, сестри и тетци

РАДИ ДИЛБЕРОВИЋ РОЂЕНОЈ МАРЈАНОВИЋ

из Санског Моста Даћемо четрдесетодневни помен 13. августа 1994. године у 11 часова у Српско-православној цркви у Бањој Луци. С љубављу ћемо чувати успомену на тебе. Супруг Жорж, сестре Дара, Нана, Пујка, сестричне и сестрићи
0043878

Дана 12.8.1994. године навршило се шест тужних и болних мјесеци од погибје нашег драгог и вољеног брата

ВЛАДИМИРА (ПРЕДРАГА) ИВАНОВА

Никад нећемо знати зашто те нема. Заувјек твоји Синиша, Милан, Марио и остала браћа

У недељу 14.8.94. године навршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог

МИРОСЛАВА БАБИГА

Твој лик и твоју доброту вјечно ћемо задржати у нашим срцима. Од Раде и Љиље са породицом
0043880

У недељу 14.8.1994. године навршава се 40 тужних дана од смрти нашег драгог и никад непреживаног

МИРОСЛАВА БАБИГА

Тога дана у 10 часова на гробљу у Шушњарима посетићемо његово вјечно почивалиште и положити цвијеће. Позивамо родбину и пријатеље да нам се придруже и олакшају нам тугу у срцима. С љубављу и поштовањем чуваћемо успомену на њега. Породица Бабић
043880

Дана 14. августа 1994. године навршава се тужна година дана од смрти нашег драгог супруга

ДЕСИМИРА ГРМУШЕ

Тога дана позивамо родбину, пријатеље и комшије да у 11 часова посетимо његову вјечну кућу, окитимо цвијећем и залијемо сузама. Ожалошћена супруга Госпа, синови Драган и Драгиша, пуница Радојка
0043879

Дана 13.8.1994. године навршава се 5 година од смрти нашег драгог

ТЕОДОРА ТЕДЕ БАКОВИЋА

Вријеме пролази, туга и бол остају вјечно. Увијек ћемо се сјетати твог драгог lika и племенитости. Супруга Босиљка, син Бранко, снаха Радмила, унучад и праунучад
0043864

Тужно сјећање на драгог оца и супруга

МАТУ КНЕЖЕВИЋА

Тога дана у 10 часова посетићемо његов гроб и положити цвијеће Супруга и дјеца
0043871

Тужно сјећање на драгог брата

МАТУ КНЕЖЕВИЋА

14.8.92 - 14.8.94.
Браћа и сестре
0043871

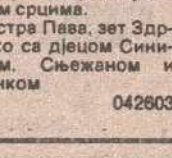
Тужно сјећање на драгуг сестру

ПЕТРА МИЛЕТИЋА

Тог дана у 10 часова посетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће
0043853

Тужно сјећање на пријатеља

ДРАГАНА — ЖИЛЕТА ЖИВКОВИЋА

13.8.1993 - 13.8.1994.
Од породице ГАВРИЋ
043915

Са великом жалошћу и тугом јављамо свој родбини, пријатељима и знаницима тужну вијест да је наш драги супруг, брат и стриц изненада трагично настрадао у саобраћајној несрећи 28.7.1994. године у 63. години живота

АНТО МАРУШИЋ

Сахрана је обављена у Опатији.

Ожалошћени: супруга, Паула, браћа Петар, Анђелко, сестра Јања, синови Иво, Жељко, Иванка, те снахе Ружа, Боса, Јела, брат Никола и пасторка Иванка.
(042135)

Дана 14.8.1994. навршава се тужних четрдесет дана од смрти наше драге

СТАНЕ МИШИЋ

Тога дана у 11 часова посетићемо њену вјечну кућу и положити цвијеће на гробљу Руишта.

Овом приликом позивамо родбину и пријатеље да нам се придруже. Ожалошћени: супруг Живко, синови Милан и Стефан и остала родбина
042603

Тужно сјећање на мајку

СТАНУ МИШИЋ

Мајко, никада те нећемо заборавити. Твоји синови Милан и Стефан
042603

Тужно сјећање на драгуг сестру

СТАНУ МИШИЋ

Поносни смо и сретни што смо те имали, а вјечно тужни и жалосни што смо те младу изгубили. Твоја сестра Стевка, зет Миленко и Сања
042603

Тужно сјећање на драгуг сестру

СТАНУ МИШИЋ

Вријеме пролази, али сјећање и љубав остају вјечно у срцима оних који те воле. Твоја сестра Јела и зет Нухид
042603

Тужно сјећање на радног колегу

МАТУ КНЕЖЕВИЋА

14.8.92 - 14.8.94.
Колектив „Агрокрајине“, Бања Лука
0043872

Тужно сјећање на драгуг сестру

СТАНУ МИШИЋ РОЂЕНУ БАРАЛИЋ

Прерано смо те изгубили, превише бола осјетили, а тужну истину још нисмо схватили да те нема међу нама.

Твој брат Бране, снаха Зора са дјецом Душанком, Бранком и Јадранком, зетом Радованом и унуком Раденком
0043876

Тужно сјећање на вољену сестру

СТАНУ МИШИЋ РОЂЕНУ БАРАЛИЋ

Драга сестро, тешко је схватити да те нема са нама.

Брат Душан, снаха Зора, дјеца Драгана и Драган
0043876

Тужно сјећање на вољену сестру

СТАНУ МИШИЋ РОЂЕНУ БАРАЛИЋ

С љубављу, болом и тугом твоја сестра Нада зет Бране, дјеца Сњежана и Виолета
0043876

Дана 18.8.1994. године навршава се 6 тужних мјесеци од смрти вољене мајке

ЉЕПОСАВЕ ТОПИЋ

Дана 14.8.1994. године у 11 часова посетићемо њену вјечну кућу и положити цвијеће на гробљу у Топањима. Ожалошћени: синови Неђо и Борислав, ћерке Милена и Млађенка са породицама.
0043906

Тужно сјећање на вољену супругу

ЉЕПОСАВУ ТОПИЋ

Твој племенити лик остаје вјечно у мом срцу.
Супруг Стојан
0043906

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА ВОЉЕНОГ СИНА

НИКОЛУ ОСТРОЛУЧИЊИНА

Вријеме пролази а туга остаје заувјек. Мајка Драга и отац Бранко
0043892

Дана 13.8.1994. године навршавају се двије године од какво није са нама наш вољени брат

МИЛЕ ГРАЧАНИН

Драги наш Миле, тешко је схватити да си нас напустио заувјек.

Остаћеш вољен и незаборављен у нашим срцима. Браћа Томислав, Остоја, Неђо, сестре Милена и Милка са породицама
043898

ТУЖНО СЈЕЊАЊЕ НА НАШЕГ

НИКОЛУ

Остаћеш у нашим срцима вјечно вољен. Супруга Јасна и син Саша
0043892

Тужно сјећање на супруга

ВИДОСАВА ЗЕЉКОВИЋА

13.8.92 - 13.8.94.
У недељу у 11 часова посетићемо његову вјечну кућу и положити цвијеће на Српско-православном гробљу Борик. Ожалошћена супруга Пуја, кћерке Бојана и Милена и син Јово.
0043901

Тужно сјећање на драгог сина и брата

ВИДОСАВА ЗЕЉКОВИЋА

Од мајке Госпе, оца Јове, брата Радована и снахе Љиље
0043901

Тужно сјећање на брата

ВИДОСАВА ЗЕЉКОВИЋА

Од сестре Љубице, зета Немање, сестричне Наташе, Биљане, Тамаре и Милице
(043901)

Тужно сјећање на зета и шурјака

ВИДОСАВА ЗЕЉКОВИЋА

Од породице Нинковић
0043901

Тужно сјећање на драгог зета

МАТУ КНЕЖЕВИЋА

14.8.1992 - 14.8.1994.
Од породице БРЕЂУРОВИЋ
043871

Дана 13.8.1994. године навршавају се двије тужне године од погибје

БОЖИДАРА КЛИНЦОВА

У суботу 13.8.1994. године у 11 часова посетићемо његову вјечну кућу. Ожалошћена породица
0043893

Тужно сјећање на драгог сина

БОЖИДАРА

Мајка Мирославка
043893

Тужно сјећање на драгог супруга

БОЖИДАРА

Супруга Веселка
043893

Тужно сјећање на драгог тату

БОЖИДАРА

Кћерке Маја и Мирјана
0043893

Тужно сјећање на драгог брата

БОЖИДАРА

Од брата Десимира, снахе Гордане са дјецом
043893

Тужно сјећање на драгог брата

БОЖИДАРА

Од сестре Дрене зета Здравка и прије Данице
0043893

Прошло је 40 дана како сам изгубио своју најбољу пријатељицу

ЈОВАНКУ СТОЈАНОВИЋ

Увијек ће је се с љубављу сјетати. Њена Соња са породицом
0043912

Тужно сјећање на драгог зета

МАТУ КНЕЖЕВИЋА

14.8.1992 - 14.8.1994.
Од породице БРЕЂУРОВИЋ
043871

Тужно сјећање на вољеног

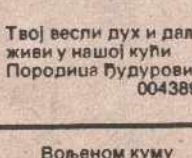
САШУ АЛЕКСИЋА

Драги наш Саша тешко је прихватити горку истину да те нема више са нама. Стриц Сласоје, стрина Анђелка, сестра Славица и брат Братислав
0043891

САША

Твој весли дух и даље живи у нашој кући. Породица Будуровић
0043899

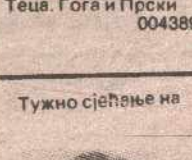
САШИ

Хвала ти што си увијек са нама. Теца, Гога и Прски
0043899

САШИ

Хвала ти што си увијек са нама. Теца, Гога и Прски
0043899

САШУ

Драгог кума Најбољег пријатеља нашег сина. Породица Праштало
043899

САШУ

Драгог кума Најбољег пријатеља нашег сина. Породица Праштало
043899

САШУ

Тужно сјећање на нашу вољену

САШУ

Од тете Десте и тетке Сретке са дјецом
0043907

САШУ

Од ујака Радована
0043908

Тужно сјећање на драгог

САШУ АЛЕКСИНА

18.2.94 — 18.8.94.
Стри Томислав, стрина Нара и брат Ненад
0043855

Дана 14.8.1994. године у 11 часова на Превославном гробљу у Борнику давамо погуднији парастос, освештавање гробнице и откривање споменика нашем сину

САШИ (ЧЕДЕ) АЛЕКСИНА

Поводом 7 дана од смрти наше драге супруге, мајке и баке

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Овом приликом захваљујемо пријатељима, комшијама и свима онима који су нам притекли у помоћ у најтежим тренуцима. Ожалошћена породица

0043860

Дана 15.8.1994. навршавају се двије године туге и бола од преране смрти нашег драгог и непрежаљеног сина брата, шурјака и ујака

НЕДЕЉКА ВУКЕЛИЈА

У недељу, 14.8.1994. у 11 часова посетили смо његову вјечну кућу, положили цвијеће и заљезли сузама. Овом приликом позивамо родбину, кумове и пријатеље да нам се придруже. Вјечно ожалошћени: отац Драган, мајка Радовака, браћа Вукосав и Миломир, сестра Миломирка, зет Бошко, сестрићи Борис и Вида.

042805

Тужно сјећање на нашег драгог

РАДОМИРА РАДУ ТОПИГА

Дана 14.8.1994. године навршавају се двије године пратуна бола и туге за нашим драгим и њакер непрежаљеним супругом овим светом. Ожалошћена породица

043543

Дана 13.8.1994. године навршавају се двије године од када престаде да куца јуначко и племенито срце нашег драгог сина оца супруга и брата

МИРКА САЛАМИЈА

кадетана 1. класе
Тог дана у 10 часова посетили смо његову вјечну кућу и положили цвијеће. Вјечно ожалошћени отац Недељко, мајка Босиљка, кћерка Слабана, супруга Милена, брат Ново и Слободан, сестре Стоја, Сека и Ружа те остале родбине и пријатељи

043866

Вољени мој брате

БАЈО

Двије године дана је вријеме дуго од када ми се у срце уселила туга и најдуже вријеме од када те нисам видјела и неизmjерно сам те се пожељела. Сестра Ружица, зет Драгутин, сестрићи Антонио и Данијел.

0043886

Тужно сјећање на нашег драгог

МЛАДЕНА РИКАЛО

15.2.1994 - 15.8.1994.
Дана 14.8.1994. године у 11 сати посетили смо његову вјечну кућу и положити цвијеће на Новом гробљу. С љубављу и тугом твоји најмилији

0043864

Тужно сјећање на драгог

САШУ АЛЕКСИНА

15.2.94 — 18.8.94.
Амилка и Ненад
0043855

Очекујемо родбину, пријатеље и комшије да присуствују том мину, проведу дан с нама и бар мало ублаже нашу бол.

ОЖАЛОШЋЕНИ РОДИТЕЉИ

Рада и Чедо

Тужно сјећање поводом 7 дана од смрти драге

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Твоју истинску доброту и племениту душу никад нећемо заборавити, а тугу за тобом носимо вјечно у нашим срцима. Сина Ново, снахе Драгојла са дјецом Игором и Жаном.

0043590

Тужно сјећање на вољеног ујку

НЕДЕЉКА ВУКЕЛИЈА

Драги наш ујко Небо да ли ће нам сунце опет засијати? Да ли ћемо те икад однекур угледати? Да ти потрче у заглављу твоји сестрићи Борис и Вида.

047805

Тужно сјећање на драгог тату

РАДУ

Увјек ћемо те вољети. Твоји најмилији Жижа, Сања, Тања и Суза

0043848

Вољени наш сине

МИРКО

Да сузе могу избрисати сурову истину, да туга може да те врати, да су молитве наше остварљиве, ти би био са нама. Сине, двије године које су прошле и многе које ће проћи неће ублажити тугу и бол за тобом, јер живиш без тебе је бољи. Био си херој и наш понос. Отац Недељко и мајка Босиљка

0043866

Дана 9.8.1994. навршила су се двије године од смрти нашег супруга оца и дједа

МИЛЕ ПАКИЈА

Супруга Нара, син Милослав, кћерка Јела, зет Викинг и дјеца

042804

Тужно сјећање на драгог

МЛАДЕНА РИКАЛО

15.2.94 - 15.8.94.
С поштовањем породица Вуклић

0043884

Тужно сјећање на вољеног унука

САШУ АЛЕКСИНА

Од његове баке Зоре

043881

Тужно сјећање на драгог и никад непрежаљеног

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Никад те нећемо заборавити. Увјек ћеш живјети у нашим срцима. Супруг Војислав и зова Дравака.

0043690

Дана 13.8.94. године навршава се 7 дана од смрти моје драге супруге и снахе

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Твоју истинску доброту и племениту душу никад нећемо заборавити, а тугу за тобом носимо вјечно у нашим срцима. Сина Ново, снахе Драгојла са дјецом Игором и Жаном.

0043590

Тужно сјећање на драгог брата

НЕДЕЉКА ВУКЕЛИЈА

Увјек ће те вољети и радо ће се сјећати твоји браћа Вукосав и Миломир

042805

Тужно сјећање на вољеног

РАДУ

Драги наш старкице, све ријечи овога свијета не могу исказати колики бол си оставио у нашим срцима. Твоји вољени Рашо и Гоца

0043848

Тужно сјећање на вољеног оца

МИРКА САЛАМИЈА

Двије тужне године су прошле и још многе ће проћи, а срце не губи наду да ћеш нам поново доћи. Твоја кћерка Слабана

043866

Тужно сјећање на брата

МИРО ПАКИЈА

Сестре Мири, Рада и зет Јопа

042804

ДРАЖАНА,
прошло је 40 дана тужних и претужних како нам кућу прекрива тама и само се умнавамо сузама. Још се ми Дражана теби надамо да ћеш нам наново доћи и да ћеш нам домијети срећу. Сви дани сутужни, ноћи непраспавање. Без тебе, у нашој кући више никад неће бити радости и смијеха. Дражана, никад те нећемо заборавити. Дана 14. августа 1994. године у 10 часова посетили смо њену вјечну кућу и положили цвијеће. Ожалошћени отац Рада, мајка Винка и сестра Драгана

0043883

Тужно сјећање на драгог

САШУ АЛЕКСИНА

Од Гаре и Хавера

0043881

Тужно сјећање на драгог и вољеног рођака

МИЛОША СТАНИВУКОВИЋА

Од породице Грђић

0043844

Тужно сјећање поводом 7 дана од смрти драге

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Ми још не можемо схватити сурову истину, али обећавамо да ћемо чувати успомену на тебе. Твоја кћерка Петра, зет Гојко са дјецом Драгошом и Синишом

043890

Тужно сјећање на драгог брата и шурјака

НЕДЕЉКА ВУКЕЛИЈА

Увјек ће те вољети и радо ће се сјећати твоји браћа Вукосав и Миломир

042805

Тужно сјећање на драгог зета

РАДУ

С љубављу и болом баба и дјед

0043846

Тужно сјећање на вољеног оца

МИРКА САЛАМИЈА

Једини наш, туга се не може исписати на павилр. Већ једино наше срце знају колико нам недостајеш и требаш. Вјечно ће те вољети твоја супруга Милена и кћерка Слабана

043866

Тужно сјећање на брата

МИРО ПАКИЈА

Сестра Нада, зет Саша и сестрић Динко

042804

ДРАЖАНА ПАЗИП
Прође, сестро, 40 дана како ниси са нама. Сва да се срастузе брише и ово црно писмо пише, јер јој нема њене сестре више. Туго моја јеси и голема па зар више моје сестре нема. Сестра Миријана свак Зорви и мали Ацо

0043870

Вољени мој

САША

Вјечно ће бољети сјећање на твоје велико уславано срце. Твоја Љиљана

0043881

Тужно сјећање на драгог и вољеног рођака

МИЛОША СТАНИВУКОВИЋА

Од породице Бизумовић

043844

Поводом 7 дана од смрти наше драге мајке, пунице и баке

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Мајко, остајеш вјечно у нашим срцима. Јер си била вољена увјек међу нама. Кћерка Рајка, зет Милован, унуци Сања и Ацо

0043890

Тужно сјећање на драгог брата и шурјака

НЕДЕЉКА ВУКЕЛИЈА

Лажу кад кажу да вријеме лијечи ране. Ране за тобом су све бољије и јаче. Отишао си, брате, без поздрава у нади да ћеш се вратити, али ти увјек остаје рука прекривена живот у најљепшији цвијету младости. Вјечно ожалошћени сестра Миломирка, зет Бошко са дјецом

042609

Тужно сјећање на јединог тету

РАДУ

1992-1994.
Вољени наш старкице, болне су нам ноћи и болна јутра ал, највише боли што без тебе свиђу сва нова сутра. Хвалу ти за сву љубав, намаш подарену за преје кораке и преје ријечи научане. Воле те твоји Рашо и Дједо

0043848

Тужно сјећање на супруга и оца

МИРКА САЛАМИЈА

Свамо си ти знао колико сам те вољела, а ја колико ми недостајеш. Понос и туга су моје стварност у успомени на тебе су вјечите и непролазне. Сестро Стоја, зет Млаво, сестрићи Жељко и Жељка

0043866

Дана 14.8.1994. године давамо 40 дневни помен нашој драгој мајци и супругу

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Тога дана у 11 часова посетили смо њену вјечну кућу на гробљу у Брестовцима - Грдишка и положити цвијеће. Вјечно ћеш живјети у нашим срцима. Твоји: син Саша и супруг Гостимио

0043889

ДРАЖАНА ПАЗИП
Прође, Дражо, 40 дана како с тетком ти ниси причала, ни уснутим ти земислити да ти нећеш мени допазити. Тетка сада и не суши лице како одје моја љепотица, како си ми увјек била и мила, сада си се од тетке сакрила. Тетка Борка, тетак Мирко

0043870

Тужно сјећање на нашег драгог

САШУ АЛЕКСИНА

Породице Стојаковић, Станишић и Вањур

0043881

Тужно сјећање на драгог и вољеног рођака

МИЛОША СТАНИВУКОВИЋА

Од породице Бизумовић

043844

Поводом 7 дана од смрти моје драге мајке

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Не постоји вријеме које ће те одијети у заборав. Не постоји одлазак да одиш из мог срца. Док постојим ја и ти си са мном, јер вољени јама док живи они који их воле. Вјечно ће те вољети твој син Слободан.

0043890

Тужно сјећање на драгог брата и шурјака

НЕДЕЉКА ВУКЕЛИЈА

Твоја прија Божана са дјецом Браницом и Бошком

042606

Тужно сјећање на вољеног свака

РАДУ

1992-1994.
Драги наш Раде, ти си био најш понос, твој гроб је наша светиња, с дружиним поштовањем музачемо те одзаборавити. Свадница Давид и пашике Драган са дјецом

0043848

Вољени мој брате

БАЈО

Свамо си ти знао колико сам те вољела, а ја колико ми недостајеш. Понос и туга су моје стварност у успомени на тебе су вјечите и непролазне. Сестро Стоја, зет Млаво, сестрићи Жељко и Жељка

0043866

Дана 14.8.1994. године навршава се 40 тужних дана од преране смрти наше драге кћерке сестре

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Тога дана у 11 часова посетили смо њену вјечну кућу на гробљу у Брестовцима - Грдишка и положити цвијеће. Вјечно ћеш живјети у нашим срцима. Твоји: син Саша и супруг Гостимио

0043889

ДРАЖАНА ПАЗИП
Прође, Дражо, 40 дана како с тетком ти ниси причала, ни уснутим ти земислити да ти нећеш мени допазити. Тетка сада и не суши лице како одје моја љепотица, како си ми увјек била и мила, сада си се од тетке сакрила. Тетка Борка, тетак Мирко

0043870

Тужно сјећање на драгог комшију

САШУ АЛЕКСИНА

15.2.94 — 18.8.94.
Комшије зграда Кордунешка 18

0043874

Тужно сјећање на нашег вољеног колегу

МИЛОША СТАНИВУКОВИЋА

Од Наше и Ранке

0043844

Поводом 7 дана од смрти моје драге мајке

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Не постоји вријеме које ће те одијети у заборав. Не постоји одлазак да одиш из мог срца. Док постојим ја и ти си са мном, јер вољени јама док живи они који их воле. Вјечно ће те вољети твој син Слободан.

0043890

Тужно сјећање на брата, шурјака и ујака

НЕДЕЉКА ВУКЕЛИЈА

Твоји најмилији су трина Драгица, зет Милован, сестриница Биљана и Бојана

042809

Тужно сјећање на вољеног свака

РАДУ

1992-1994.
Драги наш Раде, ти си био најш понос, твој гроб је наша светиња, с дружиним поштовањем музачемо те одзаборавити. Свадница Давид и пашике Драган са дјецом

0043848

Драги наш брате

БАЈО

Твоје смрт поврком нас је раставила, али успомени и љубав према теби остале вјечна успомени. Брат Ново и Слободан

043866

Дана 14.8.1994. године давамо 40 дневни помен нашој драгој мајци и супругу

ЈОВАНКЕ МИЛАКОВИЋ

Тога дана у 11 часова посетили смо њену вјечну кућу на гробљу у Брестовцима - Грдишка и положити цвијеће. Вјечно ћеш живјети у нашим срцима. Твоји: син Саша и супруг Гостимио

0043889

ИН МЕМОРИЈАМ
СТАНКО (ПЕТКА) ДОМИНОВИЋ
13.8.91 - 13.8.94.
Породице Доминовић

0043854

АМЕРИЧКИ СЕНАТ О УКИДАЊУ ЕМБАРГА НА ОРУЖЈЕ

ДВА СУПРОСТАВЉЕНА ПРИЈЕДЛОГА КЛИНТОНУ

ВАШИНГТОН, 12. августа - Амерички сенат је упутио председнику Билу Клинтону два узајамно супротстављена приједлога о укидању ембарга на испоруке оружја босанским муслиманима, јављају агенције. Први приједлог, усвојен са 56 гласова „за“ и 44 против, предвиђа да САД, уколико Срби у Босни до 15. октобра не прихвате мировни план, затраже од УН укидање ембарга на испоруке оружја муслиманима. Након што су гласањем усвојили пријед-

лог чланови Сената су цијело питање обрнули и са 58 према 42 усвојили још једну одлуку, у којој се од Клинтона тражи да до 15. новембра, уколико у БиХ не буде постигнут мировни споразум, једнострано укине ембарго на испоруке оружја.

Ако САД буду и даље инсистирали на укидању ембарга, тешко да ће УН моћи остати у Бишоју Босни, рекао је представник УН Мајкл Вилијамс у Загребу. Велика Британија неће гласати за ову одлуку о укидању ембарга на испоруку оружја босанским муслиманима, потврђено је данас у Министарству иностраних послова у Лондону поводом одлуке председника Била Клинтона да уколико се у Босни не постигне мир до 15. октобра, такву резолуцију предложи свјетској организацији. Британски министар одбране Малколм Линфин рекао је да Лондон неће гласати за такву одлуку, али неће ни ставити вето.

В Р И Ј Е М Е

БАЊА ЛУКА, 12. августа — Нашто сјеверно ваздушна маса периферно је захватила нашу земљу и докинула дуго очекивано осјећање, али није успијела примењивати кишу.

Температуре ваздуха у 14 часова биле су слиједеће: Петрова Гора 23, Плитвичка језера 23, Градишка 26, Приједор, Козарска Дубица, Петровац, Удбина и Глина 27, Бања Лука, Сански Мост, Теслић, Добој и Дервента 29, Дрвар, Бијељина и Брчко 29, Кључ, Мркоњић-Град, Сарајево и Книн најтоплији са 31 степеном. Наредна ноћ и јутро биће мјестимично магловити, током дана преовладаваће сунчано, уз поподневни развој облачности, па ће понегдје постојати могућност за локалне пљусковне. Минималне јутарње температуре кретаће се од 13 до 19 степена, а максималне од 25 до 30, у Далмацији и Херцеговини до 33 степена.

ТОРИНСКА „СТАМПА“ О НАМЈЕРАМА МИЛОШЕВИЋА

ПРИЗНАТИ БОСНУ, ХРВАТСКУ И МАКЕДОНИЈУ?

РИМ, 12. августа - Председник Србије Слободан Милошевић намјерава да непосредно призна Босну и Херцеговину, Хрватску и Македонију, пише у извјештају из Загреба торински дневник „Стампа“.

Италијански лист „објашњава да је признање три републике бивше Југославије услов који је Савјет безбједности УН поставио Милошевићу за укидање санкција против српско-црногорске федерације“.

Милошевић ће, према писању „Стампе“, прихватио присуство цивилне полиције УН на граници између Србије и Босне. Цивилна полиција УН бимала задатак да контролише „да ли је српско-црногорска федерација заиста прекинула све односе са босанским Србима“.

ПРИЈЕДЛОГ РОУЗА

ПОТПУНА ДЕМИЛИТАРИЗАЦИЈА САРАЈЕВА

САРАЈЕВО, 12. августа (Танјуг) — Потпредседник такозване муслиманске федерације Ејуп Ганић изјавио је да је приједлог команданта УНПРОФОР-а британског генерала Мајкла Роуза о потпуној демилитаризацији Сарајева прихваћив. Ејуп Ганић је то рекао послите састанка са Роузом. Према Роузовом приједлогу, сви наоружани људи у униформама требало би да се повуку најмање 20 км од Сарајева. Истовремено, била би успостављена потпуна слобода кретања у граду и око њега. Војнике би с обе стране фронта замјенили полицајци наоружани искључиво пиштољима.

ПРИЈЕДЛОГ — РЕПУБЛИЧКИ ОДБОР

ПРЕЦИЗНИЈА ПОДЈЕЛА ПОСЛОВА

КНИН, 12. августа (ИСКРА) — Секретар Црвеног крста Републике Српске Крајине (ЦК РСК) Јово Опачић упутио је јуче председнику Владе РСК Борису Милошевићу приједлог о формирању Републичког координационог одбора за хуманитарна и социјална питања, свопштила је данас Информативна служба ЦК РСК.

Задатак овог одбора био би да прати хуманитарну, социјалну и здравствену проблематику на подручју Републике, те да кривира јединствену политику у овој области.

ПАЛЕ САСТАНАК КОЉЕВИЋ — РОУЗ

ПАЛЕ, 12. августа (СРНА) — Командант УНПРОФОР-а за бившу БиХ Мајкл Роуз састао се на Палама са потпредседником РС Николом Кољевићем, сазнаје СРНА. У разговорима у којима ће једна од тема бити формирање и дјеловање патрола снега УН за антиснајперска дејства у Сарајеву, учествује и шеф сектора УНПРОФОР-а за Сарајево Виктор Андрејев.

Чланови одбора, према поменутом приједлогу, били би секретар ЦК РСК, министар за рад, борачка и социјална питања, министар здравља, комесар за избјеглице РСК, начелник Републичког штаба цивилне заштите и један од епископа Српске православне цркве (СПЦ).

Како се истиче у свопштењу Информативне службе ЦК РСК, у досадашњој пракси се показало да између ЦК, Министарства за рад борачка и социјална питања, Комесаријата за избјеглице РСК и СПЦ често долази до сукоба компетенција и других облика нерационалног рада, па је неопходно да се формира Републички координациони одбор за хуманитарна питања, што би учествовало на прецизнију подјелу послова.

НОВСКА И НОВА ГРАДИШКА

КОНВОЈИ УНПРОФОР-а САМО СА НАЈАВНОМ

ОКУЧАНИ, 12. августа (ИСКРА) — На контролним прелазима на ауто-путу од Новске и Нове Градишке УНПРОФОР ће морати најављивати све планиране конвоје, свопштила је јуче потпарол

УНПРОФОР-а за сектор-запад Сусан Мануел.

На отвореним прелазима УН официри за безбједност прегледа терета обављаће у присуству хрватске полиције.

Субота, 13. августа

ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ ФРЕКВЕНЦИЈИ 95,3 МХз

17.00 Најава Другог програма, 18.15 ЛИРИКА НОЋИ, 18.35 ДЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК, 20.00 ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРНИК, 24.00 Одјава програма

БИГ РАДИО

8.00 - 8.00 ДОБРО ЈУТРО, БАЊА ЛУКА! 8.00 - 12.00 БИГОВО ПРИЈЕПОДНЕ, 12.00 - 17.00 ПОСЛИЈЕПОДНЕВНА ШАРЕНИЦА, 17.00 - 20.00 Фруктовина топ-листа - страна топ-листа, 22.30 - 02.00 Музички програм, 02.00 - 6.00 БИГОВО ПОНОЊНО ДРУЖЕЊЕ - СА ВАМА ДО ЈУТРА

ВИЈЕСТИ: 7.55, 8.55, 9.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 16.55, 17.55, 18.55

БИГОВИ ОГЛАСИ: 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30

СТУДИО А

Програм емитује на УКТ Фреквенцији 102 МХз 6.00 - Разбуда Лаганини, 8.00 - Јутро у Бањој Луци, 10.00 Утал програм 1, 14.00 - Оплета, 16.00 Расплет, 18.00 Рик и Фрики, 20.00 Утал програм 2, 00.00 - 02.00 Заспавалица

СРПСКА РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА — СТУДИО БАЊАЛУКА ПРВИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ ФРЕКВЕНЦИЈАМА: 89,7, 89,9, 92,7, 92,8, 93,5 и 95,9 МХз и СТ ПРЕДАЈНИЦИМА: 1071 и 1242 КХз 18.05 Музика - ЕКО - музика и Опгласи и обавјештења, 19.00 ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК, 19.30 Интервју, 20.00 ВЕЧЕ УЗ РАДИО, 22.00 ВЕЧЕРЊА ХРОНИКА, 22.30 Староградска сјећања, 23.05 Вијести, 23.05 Музика за laku ноћ, 24.00 ПРЕГЛЕД ДАНА, 24.10 Ноћни програм

ТЕЛЕВИЗИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Програм емитује Студио Бања Лука и Студио Сарајево 10.00 - Емисија за децу, 11.00 - 15.00 Отворени програм (БЛ), 15.00 - 19.15 Отворени програм (Са), 19.15 ЕПП (БЛ), 19.20 Музички интермецо (Са), 19.30 Дневник РТС, 20.15 ЕПП (БЛ), 20.20 Музички интермецо (Са), 20.40 ЕПП (Са), 20.45 Дневник СРТ, 21.30 С краја на крај Крајине (БЛ), 22.15 ПОП-РОК-АУТ 23.00 Филм, 00.30 Вијести 00.35 Одјава програма

РАДИО—ТЕЛЕВИЗИЈА РСК

СРПСКИ РАДИО—КНИН

Програм емитује за ултракроталасно подручје 90,2, 95,1 и 104,8 МХз и средњеталасно подручје 872 КХз 9.00 - Најава програма, 9.05 - Музика за добро јутро, 9.30 - Јутарњи програм, 11.00 - Вијести, 11.05 - Народна музика, 11.30 - Вијести, 11.35 - Репламни пано, 12.00 - Вијести, 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију, 14.00 - Вијести, 14.30 - Широ преглед вијести (СРК), 15.00 - Укључење у „Дневне новости дана“, 15.30 - Рекламни пано, 16.00 - Дневник СРК-це трална информативна емисија, 16.30 - Аргумент г више, 18.00 - Народна музика, 19.00 - Вечерњи дневник, 20.00 - Жеље и поздрав, 21.00 - Хроника дана, 21.30 - За брањене Крајине, 22.00 - Одјава и укључење у програм Радио-Београда.

СТУДИО КНИН

18.00 - Најава програма, 18.02 - Вијести, 18.10 - Музика, 18.00 - Дневник Студија (БЛ), 19.30 -

Дневник ТВ Београд, 20.15 - Музика, 20.20 - Дневник ТВ Книн, 21.00 - Суботомувече, 22.15 - Вијести и одјава програма

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД

Први програм 7.20 - Музички спотови, 7.30 - Јутарњи програм, 9.55 - Најава програма, 10.00 - Образовни триптих, 11.30 - Музичка емисија, 12.00 - Србија данас, 14.00 Од срца срцу, 15.00 - Вијести, 15.05 - Тамо далеко - Лето на Ади, 17.30 - Дневник 1, 18.00 - ТВ-спорт, 18.05 - АОР..., 19.12. дио, 19.00 - Цртани филм, 19.10 - Лаку ноћ, децо, 19.27 - Најава програма, 19.30 - Дневник 2, 20.20 - ТВ-спорт, 20.30 - Лето, 20.35 - Оловни војници - играли филм, 22.25 - Музичка емисија, 22.55 - Дневник 3, 23.30 - ТВ-спорт, 23.10 - Музичка емисија, 00.35 - Вијести, 00.40 - Одјава програма

СРПСКА РАДИО—БИЈЕЉИНА

Програм емитује на ултракроталасним 89, 95,9 МХз и на средњим таласима 1187 килохерца 7.00 - Добро јутро, 7.50 - Бензин информатор, 8.00 - Вијести (сваки сат петоминутне вијести), 8.10 - „Срна јавља“ 9.10 - Недељна Сим-радија - седмични дневник, 10.10 - СИМ-ЕКО, 11.10 - Забавни мозаик, 12.00 - Подневне вијести, 12.30 - Интервју дана, 13.10 - „женске приче“, 14.10 - СИМ—ЕКО, 14.30 - Староградски бисери, 15.00 - Новости дана, 15.40 - Мини-концерт, 16.00 Преглед догађаја дана - централна информативна емисија, 16.30 - Радио-репортажа, 17.10 - Актуелности, 18.10 - Покидане везе, 19.00 - Вечерњи дневник, 19.40 - Музика за растамак, 19.55 - Одјава програма.

СРПСКА РАДИО—ГРАДИШКА

Програм емитује на УКТ 98,8 МХз и средњеталасу 1485 КХз 5.55 - Најава јутарњег програма, 6.00 - Дневник, 6.00 - 9.00 Јутарњи програм, 7.00 - Вијести, 8.15 - Радио-календар, 8.55 - Вијести (сваки сат петоминутне вијести), 9.00 - Маркетинг (Сваких 60 минута), 9.05 - Преославне пјесме, 9.30 - Потрошачки барометар, 10.05 - У веселом тону, 10.30 - Опгласи и обавјештења (сваких 60 минута), 11.05 - Музика за викенд, 12.00 - Вијести, 12.10 - Фолк парад, 15.00 Од Тополе па до Равне Горе, 17.00 - Заједнички програм Радија Републике Српске, 19.00 Одјава програма

СРПСКА РАДИО—ПРЊАВОР

Програм емитује на УКТ-Фреквенцијима 96,3 и 102,3 МХз и на средњим таласима 1341 КХз 13.00 - 17.00 - Суботњи ревијални програм СРП, 17.00 - 19.00 „Суботом заједно“, заједнички програм радио-станица Брод, Дервента, Добој, Градишка, Озрен, Шамац, Србац, Прњавор, Челинац, Котор-Варош и Теслић.

СРПСКА РАДИО—ТЕСЛИЋ

Програм емитује на ултракроталасним 89,3 МХз и средњим таласима 657 КХз 8.00 - Најава и почетак емитавања програма, 8.05 - Реприза борачке емисије „За српску земљу и слободу“, 9.00 Гугуларске пјесме, 9.55 - Реемитовање вијести свака два сата, 10.05 - Политичка емисија „Сигнал Т“ - седмична догађаја, 11.55 - Вијести, 12.10 - Музички интермецо, 13.30 - „Календар српских православних обичаја и обреда“, 14.0 - Реемитовање новости дана, 14.05 - „Вјечна свјетлост православља“, 15.30 - Музички интермецо, 16.30 - Широ преглед вијести, 16.40 - Музика из нашег студија, 17.00 - Суботом заједно, 19.00 Дечија емисија „Мали радио“ 19.30 - Олимпијска емисија „Орион“.

НЕДЕЉА, 14. АВГУСТА

ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ ФРЕКВЕНЦИЈИ 95,3 МХз

17.00 Најава програма, 18.15 ЛИРИКА НОЋИ, 18.35 ДЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК, 20.00 ВЕЧЕРЊИ РАЗГОВОРНИК, 24.00 Одјава програма

БИГ-РАДИО

8.00 - 08.00 ДОБРО ЈУТРО, БАЊА ЛУКА! 8.00 - 12.00 ПРИЈЕПОДНЕВНИ ПРОГРАМ, 12.00 - 14.00 УРБАНА ЕКСТРАВАГАНЦА, 14.00 - 15.00 ПОСЛИЈЕПОДНЕВНА ШАРЕНИЦА, 15.00 - 19.00 НЕКТАР-ТОП 30 (ДОМАЊА ТОП-ЛИСТА), 19.00 - 22.30 МУЗИЧКИ ПРОГРАМ, 22.30 - 00.30 НОЋНИ ПРОГРАМ (ГОВОР ДУШЕ), 02.00 - 08.00 БИГОВО ПОНОЊНО ДРУЖЕЊЕ - СА ВАМА ДО ЈУТРА

ВИЈЕСТИ: 7.55, 8.55, 9.55, 10.55, 11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 16.55, 17.44, 18.55 и 19.55

БИГОВИ ОГЛАСИ: 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30 и 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 и 20.30

Други програм

Програм емитује на УКТ Фреквенцији 91,7 МХз 8.00 - 24.00 НАРОДНА МУЗИКА И ЗАНИМИВОСТИ БИГОВИ ОГЛАСИ: 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 и 18.00

СТУДИО А

Програм емитује на УКТ Фреквенцији 102 МХз 6.00 - Разбуда Лаганини, 8.00 - Јутро у Бањој Луци, 10.00 Утал у програм 1, 14.00 Оплета, 16.00 - Расплет, 18.00 - Рик и фрики, 20.00 - Утал програм 2, 00.00 Заспавалица

СРПСКА РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА — СТУДИО БАЊАЛУКА ПРВИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ ФРЕКВЕНЦИЈАМА: 89,7, 89,9, 92,7, 92,8, 93,5 и 95,9 МХз и СТ ПРЕДАЈНИЦИМА: 1071 и 1242 КХз

6.05 Почетак и најава, 6.10 ЈУТАРЊИ ПРОГРАМ, 7.00 ЈУТАРЊА ХРОНИКА, 7.20 Српске информативне и Опгласи и обавјештења, 8.00 Вијести, 9.05 УПОЗНАЈМО СВЕТУ ПРАВОСЛАВНУ ВЕРУ, 9.05 Вијести, 9.05 ВОЈНИЧКА ЕМИСИЈА, 10.00 Вијести, 11.00 Вијести, 11.05 Из народне лире, 12.00 ПОДНЕВНА ХРОНИКА — (БЛ), 12.20 Концерт недељом, 14.00 Вијести, 16.00 НОВОСТИ ДАР А — (БЛ), 17.00 Вијести, 18.00 Музика — ЕКО - музика и Опгласи и обавјештења, 19.00 ВЕЧЕРЊИ ДНЕВНИК (Са)

ТЕЛЕВИЗИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Програм емитује Студио Бања Лука и Студио Сарајево 12.00 - Отворени програм (БЛ), 19.15 - ЕПП (БЛ), 19.20 - Музички интермецо, 19.30 - Дневник РТС, 20.15 ЕПП (БЛ), 20.20 Музички интермецо (Са), 20.40 - ЕПП (Са), 20.45 Дневник СРТ, 21.30 На бранику отаџбине (Са), 22.30 - ФИЛМ, 00.35 Вијести, 00.15 Одјава програма.

РАДИО—ТЕЛЕВИЗИЈА РСК

СРПСКИ РАДИО—КНИН

Програм емитује за ултракроталасно подручје 90,2, 95,1 и 104,8 МХз и средњеталасно подручје 872 КХз 9.00 - Најава програма, 9.05 - Музика за добро јутро, 9.00 - Јутарњи програм, 11.00 - Вијести, 11.05 - Народна музика, 11.30 - Вијести, 11.35 - Рекламни пано, 12.00 - Вијести, 12.15 - Тематска емисија са гостом у студију, 14.00 - Вијести, 14.30 - Широ преглед вијести СРК, 15.00 - Укључење у „Дневне новости дана“, 15.30 - Рекламни пано, 16.00 - Дневник - СРК - Централна информативна емисија, 16.30 - Аргумент више, 18.00 - Народна музика, 19.00 - Вечерњи дневник, 20.00 - Жеље и поздрав, 21.00 - Хроника дана, 21.30 - За брањене Крајине, 22.00 Одјава и укључење у програм Радио-Београда.

СТУДИО КНИН

18.00 - Најава програма, 18.02 - Вијести, 18.10 - Музика недеља, 18.45 - Буквар православља, 19.00 - Дневник Студија (БЛ), 19.30 - Дневник ТВ (БЛ), 20.30 - Дневник ТВ Книн, 21.00 - Недеља на длану, 22.15 - Вијести и одјава програма

ТЕЛЕВИЗИЈА БЕОГРАД

Први програм 7.20 - Музички спотови, 7.30 - Јутарњи програм, 9.55 - Најава програма, 10.00 - Забавна недеља, 10.05 - Дечији блок: Авантуре Хаклери Фини - Серија, 12.00 - Вијести, 13.00 - Серијски филм менаџерка, 17.00 Сјећања на поноћ (2 дио) играли филм, 19.05 Нови лето, 19.10 - Лаку ноћ децо, 19.27 - Најава програма, 19.30 - Дневник 2, 20.15 - Лето хит, 20.25 - Димитрије Туцовић Серијски филм, 21.40 - Ипак се окреће - актуелности, 22.30 Дневник, 23.20 Улица Халд, серијски филм, 23.50 Вијести, 23.55 - Одјава програма

СРПСКА РАДИО—БИЈЕЉИНА

Програм емитује на ултракроталасним 89,5, 95,9 МХз и на средњим таласима 1187 килохерца 7.00 - Добро јутро, 7.50 - Бензин информатор, 8.00 - Вијести (сваки сат петоминутне вијести), 8.10 - „Срна јавља“ 9.10 - Фолк-топ, 9.30 - Емисија за село, 10.30 - СИМ—ЕКО, 11.10 - Недељом - колаж програм, 12.30 - Интервју дана, 13.10 - „Зозон“ - забавна емисија за младе, 14.10 - СИМ—ЕКО, 14.30 - Уз недељни ручак - музички блок, 15.00 - Новости дана, 15.40 - Мини концерт, 16.00 - Преглед догађаја дана, 16.30 - Репортажа, 17.10 - Недељно поподне, 18.10 - Покидане везе.

СРПСКА РАДИО—ГРАДИШКА

Програм емитује на УКТ 98,8 МХз и средњеталасу 1485 КХз 5.55 - Најава јутарњег програма, 6.00 - Дневник, 6.00-9.00 - Недељни јутарњи програм, 7.00 - Вијести, 8.15 - Радио-календар, 8.55 - Вијести (сваки сат петоминутне вијести), 9.00 - Маркетинг (сваких 60 минута), 9.05 - На бранику вјере и отаџбине, 11.05 - За ваш недељни одмор, 11.30 - Опгласи и обавјештења, 12.00 - Вијести, 12.10 - Недељом уз радио, 18.00 - Одјава програма

СРПСКА РАДИО—ПРЊАВОР

Програм емитује на ултракроталасним 96,3 и 102,3 КХз и средњим таласима 1341 КХз

9.00 - Најава програма, 9.02 - Маркетинг, 10.00 - „Из историје српског народа“, 10.30 - Жеље и поздрав, наставак, 12.00 - Емисија за село, 13.00 - Жеље и поздрав, ревидио, 14.00 - Раткова војска, емисија за припаднике ВРС, 14.45 - Са прве линије фронта, извјештаји са ратишта, 14.58 0 Одјава програма, 19.00 - 00.30 - Ноћни викенд програм

СРПСКА РАДИО—ТЕСЛИЋ

Програм емитује на ултракроталасним 89,3 МХз и средњим таласима 657 КХз 9.00 - Најава програма, 9.05 - жеље честитке и поздрав, 9.55 - Вијести (свака два сата петоминутне вијести), 10.00 - Реемитовање вијести, 10.05 - Наставак емисије „Жеље честитке и поздрав“, 13.00 - Рачунари - будућност коју живимо“, 14.00 Наставак емисије „Жеље честитке и поздрав“, 20.00 „За крст часни и слободу златну“, 22.00 - Одјава програма

ЈУГОБАНКА Д.Д.

БАЊА ЛУКА СЕДОВИ У ТРИ БЕЛЧИКЕ Телефон: 078/ 12-830 и 12-848

